

RP 240/2018 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av räddningslagen och till vissa andra lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att räddningslagen, lagen om Räddningsinstitutet, lagen om brandskyddsfonden och vissa andra lagar ändras. Ändringarna följer av lagstiftningen om inrättande av landskap samt verkställande av landskapsreformen och omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 NULÄGE	4
1.1 Lagstiftning och praxis.....	4
Räddningslagen	4
Lagen om Räddningsinstitutet.....	4
Lagen om brandskyddsfonden.....	5
1.2 Bedömning av nuläget	5
Räddningslagen	5
Lagen om Räddningsinstitutet.....	6
Lagen om brandskyddsfonden.....	6
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	6
2.1 Målsättning	6
Räddningslagen	6
Lagen om Räddningsinstitutet.....	6
Lagen om brandskyddsfonden.....	7
2.2 Alternativ	7
Räddningslagen	7
Lagen om Räddningsinstitutet.....	7
Lagen om brandskyddsfonden.....	8
2.3 De viktigaste förslagen.....	8
Räddningslagen	8
Lagen om Räddningsinstitutet.....	9
Lagen om brandskyddsfonden.....	9
Ändring av vissa andra lagar	9
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	9
3.1 Ekonomiska konsekvenser.....	9
Konsekvenser för hushållen	9
Konsekvenser för företagen.....	10
Konsekvenser för den offentliga ekonomin	10
3.2 Konsekvenser för myndigheterna	13
Räddningslagen	13
Lagen om Räddningsinstitutet.....	13
3.3 Konsekvenser för miljön.....	13
Räddningslagen	14
Lagen om Räddningsinstitutet.....	14
3.4 Samhälleliga konsekvenser	14
Räddningslagen	14
Lagen om Räddningsinstitutet.....	14
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	14
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	16
DETALJMOTIVERING	19
1 LAGFÖRSLAG	19
1.1 Lagen om ändring av räddningslagen	19
1 kap. Allmänna bestämmelser	19

3 kap. Skyldigheter för verksamhetsidkare samt byggnaders ägare och innehavare.....	19
1.2 Lagen om ändring av 2 § i lagen om Räddningsinstitutet.....	28
1.3 Lagen om ändring av 14 § i lagen om brandskyddsfonden	28
1.4 Lagen om ändring av 4 § i sjöräddningslagen	29
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	29
3 IKRAFTTRÄDANDE	29
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	29
LAGFÖRSLAG	31
1. Lag om ändring av räddningslagen	31
2. Lag om ändring av 2 § i lagen om Räddningsinstitutet.....	43
3. Lag om ändring av 14 § i lagen om brandskyddsfonden.....	44
4. Lag om ändring av 4 § i sjöräddningslagen.....	45
BILAGOR.....	46
PARALLELLTEXT	46
1. Lag om ändring av räddningslagen	46
2. Lag om ändring av 2 § i lagen om Räddningsinstitutet.....	67
3. Lag om ändring av 14 § i lagen om brandskyddsfonden.....	68
4. Lag om ändring av 4 § i sjöräddningslagen.....	69

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

Räddningslagen

Räddningslagen (379/2011) är en allmän lag som reglerar räddningsverksamhet, förebyggande av olyckor och befolkningskydd. I räddningslagen fastställs olika parter ansvar vid utförandet av räddningsväsendets uppgifter. Räddningslagen innehåller också bestämmelser om räddningsväsendets servicenivå och om samverkan mellan räddningsområdena. Inrikesministeriet har till uppgift att leda och utöva tillsyn över räddningsväsendet och tillgången till och nivån på dess tjänster samt att svara för räddningsväsendets organisering i hela landet. Regionförvaltningsverken har till uppgift att sköta laglighetsövervakningen av räddningsväsendet och att övervaka att räddningsväsendets servicenivå uppnås. Vid sidan av räddningsväsendets myndigheter har också andra myndigheter skyldighet att delta i räddningsverksamheten och befolkningskyddet på det sätt som föreskrivs i författningarna om varje sektor eller i annan lagstiftning.

I enlighet med räddningslagen ansvarar kommunerna för räddningsväsendets uppgifter i lagstadgat samarbete (*det lokala räddningsväsendet*). Statsrådet beslutar om indelning av landet i räddningsområden och om ändring av den fastställda områdesindelningen. Räddningsrådets kommuner ska ha ett avtal om ordnande av räddningsväsendet.

I enlighet med 38 § 1 mom. i räddningslagen kan inrikesministeriet, utöver det som har överenskommit mellan stater, på begäran av Europeiska unionen, en annan stat eller en internationell organisation besluta att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet, när detta är motiverat för att skydda människor, miljön eller egendom.

Upprätthållandet av beredskapen för att lämna bistånd till utlandet och ta emot internationellt bistånd genomförs under ledning av inrikesministeriet. De enheter som krävs för att lämna bistånd till utlandet består i huvudsak av personal från räddningsverken. På den personal som deltar i lämnandet av bistånd tillämpas lagen om civilpersonals deltagande i krishantering (1287/2004). Enligt 5 § i den lagen står den som deltar i krishantering utomlands i ett offentligt anställningsförhållande för viss tid till staten, som företräds av Räddningsinstitutet i egenskap av arbetsgivare.

Lagen om Räddningsinstitutet

Enligt 2 § i lagen om Räddningsinstitutet (607/2006) ska Räddningsinstitutet ordna yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten, utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för räddningsväsendets befäl, utbildning som ger beredskap för störningar under normala förhållanden och för undantagsförhållanden samt för sin del svara för forsknings- och utvecklingsverksamheten inom räddningsväsendet, samordningen av forskningsverksamheten samt vid behov även för andra uppgifter som lämpar sig för institutets verksamhetsområde.

Enligt propositionen överförs en del av regionförvaltningsverkens uppgifter till Räddningsinstitutet. Bestämmelser om dessa uppgifter finns för närvarande i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009) och enligt 4 § i den lagen har regionförvaltningsverken till uppgift att samordna beredskapen i regionen och ordna anknytande samverkan, samordna beredskapsplane-

RP 240/2018 rd

ringen, ordna regionala försvarskurser, stödja kommunernas beredskapsplanering, ordna beredskapsövningar och främja säkerhetsplaneringen inom region- och lokalförvaltningen.

Lagen om brandskyddsfonden

Brandskyddsfonden är en fond utanför statsbudgeten. Fondens verksamhet grundar sig på lagen om brandskyddsfonden (306/2003) och statsrådets förordning om brandskyddsfonden (625/2003).

För att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten ska det årligen betalas en brandskyddsavgift för brandförsäkrad fast och lös egendom i Finland. Brandskyddsavgiften redovisas till brandskyddsfonden. Brandskyddsavgiftens belopp är 3 procent av den andel av försäkringen som motsvarar brandrisken. Brandskyddsavgiften uppgår årligen till ett belopp av sammanlagt ca 11 miljoner euro. Brandskyddsfonden förvaltas av inrikesministeriet och står under dess tillsyn. Fondens förvaltning och ett ändamålsenligt ordnande av ekonomin och verksamheten sköts av en styrelse som utses av inrikesministeriet.

Ur fonden kan för främjande av lagens syfte beviljas allmänt understöd eller specialunderstöd till organisationer inom räddningsbranschen och andra motsvarande sammanslutningar samt specialunderstöd till kommuner, räddningsområden och avtalsbrandkårer (*frivilliga brandkårer*) samt stipendier. Ur fonden kan även andra beviljas specialunderstöd t.ex. för produktion och anskaffning av läromedel, undersöknings- och utvecklingsverksamhet samt upplysning och rådgivning.

De vanligaste understödsobjekten har varit utbildnings- och upplysningsverksamhet i organisationer inom räddningsbranschen, forskningsprojekt som stöder branschen samt anskaffning av materiel och byggande av brandstationer.

1.2 Bedömning av nuläget

Räddningslagen

Den i samarbete mellan finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriet beredda regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 15/2017 rd) är under behandling i riksdagen. Dessutom är regeringens proposition med förslag till lag om ordnande av räddningsväsendet (RP 16/2017 rd) under behandling i riksdagen.

Det allmänna administrativa genomförandet av de uppgifter inom räddningsväsendet som avses i lagen om ordnande av räddningsväsendet och de allmänna bestämmelserna om personalens ställning finns i landskapslagen och i lagen om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om införande av lagen om ordnande av räddningsväsendet. Finansieringen för räddningsväsendet bestäms enligt lagen om landskapens finansiering.

Det är därför motiverat att i räddningslagen och vissa andra lagar göra de behövliga ändringar som föranleds av lagstiftningen om inrättande av landskap, genomförandet av landskapsreformen och omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter.

Bestämmelser om beslutsfattandet vid lämnande av och begäran om internationellt bistånd finns i 38 § i räddningslagen. Bestämmelser om ställningen för den personal som deltar i lämnandet av bistånd finns i lagen om civilpersonals deltagande i krishantering. I den gällande

lagstiftningen finns inga bestämmelser om uppgifterna och ansvaret för kommunerna, landskapen, det lokala räddningsväsendet eller räddningsverken när det gäller internationell räddningsverksamhet. Det har visat sig vara oklart huruvida det är möjligt att vid olyckor i Finland utnyttja specialutrustning och specialmateriel som skaffats med tanke på lämnande av internationellt bistånd samt att använda för ändamålet specialutbildad och tränad personal.

Lagen om Räddningsinstitutet

Regionförvaltningsverkens verksamhet i fråga om ordnande av regionala försvarskurser och beredskapsövningar har enligt bedömningar varit fungerande. I och med landskapsreformen och revideringen av regionförvaltningen ska dessa uppgifter dock omorganiseras.

Lagen om brandskyddsfonden

Ur Brandskyddsfonden kan understöd beviljas till bl.a. kommuner och räddningsområden. I och med landskapsreformen blir räddningsväsendet dock en uppgift för landskapen och räddningsområdena upphör att existera. På grund av landskapsreformen ska landskapen införas som mottagare av understöd i bestämmelsen. På motsvarande sätt ska räddningsområdena slopas. Det är befogat att också i fortsättningen stödja kommunerna, eftersom brandstationerna vid landskapsreformen blir kvar i kommunernas ägo.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1 Målsättning

Räddningslagen

Ett syfte med propositionen är att i räddningslagen och vissa andra lagar göra de behövliga ändringar som föranleds av lagstiftningen om inrättande av landskap, genomförandet av landskapsreformen och omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter.

Ett annat syfte är att göra arbetsfördelningen mellan staten och landskapen tydligare när det gäller att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot internationellt bistånd.

Syftet med förslaget till ändring av 27 § i räddningslagen är att fastställa arbetsfördelningen mellan inrikesministeriet och räddningsverken i fråga om uppgifter som gäller att ta emot och ge internationellt bistånd samt att tydliggöra möjligheten att vid olyckor i Finland samt vid mottagande av internationellt bistånd använda sådan specialutrustning och specialmateriel som har skaffats med tanke på lämnande av internationellt bistånd samt den personal som utbildats och tränats för uppgiften.

Lagen om Räddningsinstitutet

Syftet med propositionen är att omorganisera och trygga ansvaret för ordnandet av de regionala försvarskurserna och beredskapsövningarna i en förvaltningsmiljö som är stadd i förändring. Syftet är inte att ingripa i innehållet i utbildningen och övningarna. Det föreslås att ordnandet av de regionala försvarskurserna samt beredskapsövningar och övningar med avseende på störningar överförs från regionförvaltningsverken till Räddningsinstitutet.

Lagen om brandskyddsfonden

Syftet med propositionen är att i lagen beakta de ändringsbehov som landskapsreformen för med sig och införa landskapen som mottagare av understöd som beviljas ur fonden. Brandskyddsfonden kan också i fortsättningen stödja kommunerna, eftersom brandstationerna vid landskapsreformen blir kvar i kommunernas ägo.

2.2 Alternativ

Räddningslagen

Enligt 6 § 1 mom. 4 punkten i landskapslagen ingår räddningsväsendet i landskapets uppgiftsområde. Enligt 6 § 2 mom. 5 punkten i landskapslagen kan landskapet dessutom sköta sådana internationella ärenden och kontakter och sådana ärenden och kontakter rörande Europeiska unionen som anknyter till landskapets uppgifter. För sådan verksamhet krävs det att landskapet förfogar över de ekonomiska resurser som behövs för verksamheten.

Landskapets förpliktelser i fråga om deltagande i internationell räddningsverksamhet begränsar sig till uppgifterna och ansvaret inom landskapets uppgiftsområde i det egna landet. Enligt den föreslagna 27 § 3 mom. 2 punkten i räddningslagen ska landskapet delta i upprätthållandet av den beredskap som krävs för att vid räddningsinsatser lämna sådant bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot sådant internationellt bistånd som avses i 38 §. Beredskap för att i räddningsverksamhet lämna bistånd till utlandet grundar sig på landskapens kompetens, beredskap och servicenivå i fråga om riskerna inom det egna landet. Olyckorna med ridhallar och idrottshallar under de senaste åren visar att kollapsade byggnader inte bara är en risk vid t.ex. jordbävningar och andra naturkatastrofer utomlands, utan förmåga att utföra ruinräddning ingår i den servicenivå som förutsätts av varje landskap. I enlighet med 11 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet ansvarar landskapen för en servicenivå som motsvarar riskerna och för de kostnader som genomförandet av servicenivån medför. Sådan specialberedskap, materiel och utrustning för bistånd till utlandet som skaffats av staten och på dess bekostnad står till landskapens förfogande också vid räddningsverksamhet som krävs på grund av olyckor i Finland på samma grunder som landskapens egna resurser. Specialberedskapen för internationell räddningsverksamhet stöder på så sätt landskapens beredskap för räddningsverksamhet i det egna landet.

Syftet med propositionen är inte att ändra inrikesministeriets roll vid lämnande av eller begäran om internationellt bistånd eller att ändra det system genom vilket enheterna för lämnande av bistånd till utlandet sammanställs av i huvudsak personal från räddningsverken, som under tiden för uppdraget är tjänstledig utan lön från sin egen tjänst i landskapet.

Lagen om Räddningsinstitutet

Vid bedömningen av alternativen för överföring av organiseringsansvaret för regionala försvarskurser och beredskapsövningar från regionförvaltningsverken till någon annan aktör kan Räddningsinstitutet anses som det naturliga valet, eftersom det redan för närvarande ger utbildning som ger beredskap för störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Det bör dessutom beaktas att de regionala försvarskurserna ordnas i samarbete med Försvarsmakten. Andra alternativ som kan övervägas är närmast andra aktörer som ger säkerhetsutbildning, t.ex. Polisyreshögskolan eller Gräns- och sjöbevakningsskolan, men deras verksamhet omfattar i dagsläget inte motsvarande uppgifter.

Lagen om brandskyddsfonden

Till följd av landskapsreformen överförs räddningsväsendet från räddningsområdena till landskapen. För att räddningsväsendet också i fortsättningen ska kunna få understöd av brandskyddsfonden ska landskapen ingå i gruppen av mottagare av understöd. I och med att kommunerna kvarstår som mottagare av understöd är det möjligt att i fortsättningen bevilja understöd för grundlig renovering av brandstationer som blir kvar i kommunernas ägo. Alternativt kunde understödet förverkligas så att det beviljas landskapet i stället för kommunen och landskapet betalar den grundliga renoveringen i form av höjda hyror.

2.3 De viktigaste förslagen

Genom landskapslagen och lagen om ordnande av räddningsväsendet överförs räddningsväsendet från kommunerna till landskapen vid ingången av 2021. Landskapet ska ansvara för ordnandet av räddningsväsendet och landskapets affärsverk för produktionen av räddningsväsendets tjänster. I landskapslagen föreskrivs om landskapets affärsverk. Bestämmelser om organisering, ordnande, produktion, tillsyn och styrning i fråga om räddningsväsendet finns i fortsättningen i landskapslagen och lagen om ordnande av räddningsväsendet.

Räddningslagen

I räddningslagen föreslås de ändringar som behövs på grund av att ansvaret för organisering av räddningsväsendet överförs till landskapen. Det föreslås att bestämmelserna om organisering, ordnande, produktion, tillsyn och styrning i fråga om räddningsväsendet upphävs i räddningslagen och att det i fortsättningen föreskrivs om detta i landskapslagen och lagen om ordnande av räddningsväsendet.

I räddningslagen ändras räddningsområde till landskap och lokal räddningsmyndighet till landskapets räddningsmyndighet. Vissa bestämmelser ändras så att de i fortsättningen tillämpas förutom på staten och kommuner också på landskap.

I räddningslagen görs dessutom vissa ändringar i fråga om att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot internationellt bistånd,

Enligt den föreslagna 27 § 3 mom. 2 punkten i räddningslagen ska landskapen delta i upprätthållandet av den beredskap som krävs för att vid räddningsinsatser lämna sådant bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot sådant internationellt bistånd som avses i 38 §. Landskapen ska ansvara för lagring och underhåll av den utrustning och materiel som anskaffats av staten och som står till landskapens förfogande för internationell räddningsverksamhet. Specialberedskapen för internationell räddningsverksamhet stöder landskapens beredskap för räddningsverksamhet i det egna landet.

Också i fortsättningen ansvarar inrikesministeriet för den specialberedskap som krävs för lämnande av bistånd till utlandet, för den beredskap som krävs för beslutsfattandet om lämnande av bistånd och för kostnaderna för dem, till den del det inte är fråga om sådan beredskap som grundar sig på en servicenivå som motsvarar riskerna i landskapen. Inrikesministeriet ansvarar också för utbildning av och övning för enheter som inrättats för lämnande av internationellt bistånd samt för upphandling av den specialmateriel och specialutrustning som krävs för att nå prestationsförmågan i enlighet med Finlands internationella åtaganden.

De enheter som krävs för att lämna bistånd till utlandet ska som i dagsläget bestå i huvudsak av personal från räddningsverken, som under tiden för uppdraget är tjänstledig utan lön från sin egen tjänst i landskapet.

Lagen om Räddningsinstitutet

Bestämmelsen i 55 § 2 mom. i räddningslagen enligt vilken inrikesministeriet också kan godkänna någon annan läroanstalt med ett offentligt samfund som huvudman än Räddningsinstitutet att ge yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsbranschen föreslås bli upphävd. Med den läroanstalt som avses i momentet har i praktiken avsetts Helsingfors stads räddningsskola. När organiseringsansvaret för räddningsväsendet vid ingången av 2021 överförs från kommunerna till landskapen, har Helsingfors stad inte längre ett behov av eller motiv för att utbilda räddare (brandmän) själv. Grundutbildningen inom räddningsväsendet ska i fortsättningen i enlighet med räddningslagen och lagen om Räddningsinstitutet vara Räddningsinstitutets uppgift i hela landet.

Till 2 § 3 mom. i lagen om Räddningsinstitutet föreslås det bli fogat nya 2 och 3 punkter enligt vilka Räddningsinstitutet ska svara för ordnandet av regionala försvarskurser i samarbete med Försvarsmakten och ordnandet av landskapens gemensamma beredskapsövningar och övningar med tanke på störningar i samarbete med landskapen. Räddningsinstitutets lagstadgade uppgift är redan för närvarande att ordna utbildning som ger beredskap för störningar under normala förhållanden och för undantagsförhållanden.

Lagen om brandskyddsfonden

I propositionen föreslås att lagen om brandskyddsfonden ändras så att det i fortsättningen ska vara möjligt att ur fonden bevilja understöd till landskap i stället för till räddningsområden.

Ändring av vissa andra lagar

Utöver de nämnda lagarna föreslås det ändringar i sjöräddningslagen (1145/2001). De föreslagna ändringarna är av teknisk natur.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för hushållen

De ändringar som ska göras på grund av landskapsreformen har inte några direkta ekonomiska konsekvenser för hushållen. De föreslagna ändringarna är i huvudsak tekniska och beror på organisationsändringar till följd av annan lagstiftning.

Räddningslagen

Förslaget att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot internationellt bistånd förbättrar möjligheterna att använda den specialmateriel och specialutrustning som skaffats samt den personal som utbildats och tränats för uppgiften också vid olyckor i Finland, varvid den särskilda beredskapen för internationell räddningsverksamhet stöder beredskapen inom landskapens räddningsväsende i det egna landet. Detta kan bedömas förbättra räddningsväsendets förmåga till räddningsverksamhet i situationer med t.ex. kollapsade byggnader och långvariga olyckssituationer.

Lagen om Räddningsinstitutet

Överföringen av de regionala försvarskurserna och beredskapsövningarna från regionförvaltningsverken till Räddningsinstitutet har inga konsekvenser för hushållen. Också i fortsättningen ordnas försvarskurserna regionalt och överföringen av ansvaret för ordnande av kurserna inverkar inte på t.ex. villkoren för att bli antagen till en kurs eller på deltagarkostnaderna.

Konsekvenser för företagen

De ändringar som ska göras på grund av landskapsreformen har inte några direkta ekonomiska konsekvenser för företagen. De föreslagna ändringarna är i huvudsak tekniska och beror på organisationsändringar till följd av annan lagstiftning.

Räddningslagen

Förslaget att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot internationellt bistånd förbättrar möjligheterna att använda den specialmateriel och specialutrustning som skaffats samt den personal som utbildats och tränats för uppgiften också vid olyckor i Finland, varvid den särskilda beredskapen för internationell räddningsverksamhet stöder beredskapen inom landskapens räddningsväsende i det egna landet. Detta kan bedömas förbättra räddningsväsendets förmåga till räddningsverksamhet särskilt i situationer med kollapsade byggnader och långvariga olycksituationer.

Lagen om Räddningsinstitutet

Överföringen av ansvaret för ordnande av de regionala försvarskurserna och beredskapsövningarna från regionförvaltningsverken till Räddningsinstitutet har inga konsekvenser för företagen. Också i fortsättningen ordnas försvarskurserna regionalt och överföringen av ansvaret för ordnande av kurserna inverkar inte på t.ex. villkoren för att bli antagen till en kurs eller på deltagarkostnaderna.

Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Förslaget kommer att ha konsekvenser för statsbudgeten och landskapens ekonomi. En del av konsekvenserna är bestående och en del är av engångsnatur. En del av kostnaderna följer direkt av denna regeringsproposition och en del följer av annan lagstiftning som har samband med denna proposition. Dimensioneringen av och tidtabellen för utgifterna samt utredningen av konsekvenserna fortsätter. De kostnadseffekter som nämns nedan och storleken på anslagsöverföringarna är i detta skede uppskattningar av de berörda ministerierna. En noggrannare dimensionering av och tidtabell för de nya anslag och anslagsöverföringar som eventuellt förutsätts p.g.a. ändring av den lagstiftning som gäller räddningsväsendet utreds i samband med beredningen av planen för de offentliga finanserna samt budgetarna och tilläggsbudgetarna.

Räddningslagen

Det förslag som gäller uppgiften att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot internationellt bistånd ökar inte kostnaderna för landskapen. Beredskap för att i räddningsverksamhet lämna bistånd till utlandet grundar sig på landskapens kompetens, beredskap och servicenivå i fråga om riskerna inom det egna landet. Olyckorna med ridhallar och idrottshallar under de senaste åren visar att kollapsade byggnader inte bara är en risk utomlands, utan förmåga att utföra t.ex. ruinräddning ingår i den servicenivå som förutsätts av varje landskap. Att utveckla servicenivån till en sådan nivå som krävs för de inhemska riskerna betjänar samtidigt beredskapen för internationell räddningsverksamhet. I en-

lighet med 11 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet ansvarar landskapen för en servicenivå som motsvarar riskerna och för de kostnader som genomförandet av servicenivån medför. På landskapens finansiering tillämpas lagen om landskapens finansiering.

Lagen om Räddningsinstitutet

Att överföra ordnandet av regionala försvarskurser samt landskapens gemensamma beredskapsövningar från regionförvaltningsverken till Räddningsinstitutet kräver inget tilläggsanslag, utan det är fråga om överföring av anslag från finansministeriets huvudtitel till inrikesministeriets huvudtitel. Förslaget förutsätter inte heller fler årsverken, utan det är fråga om att överföra årsverken mellan förvaltningsområden och ämbetsverk. Separata regeringspropositioner kommer att lämnas om dessa ändringar.

Till Räddningsinstitutet överförs från regionförvaltningsverkens ansvarsområden för räddningsväsende och beredskap personal som motsvarar cirka fyra årsverken och som ska ansvara för ordnandet av regionala försvarskurser och landskapens gemensamma beredskapsövningar och övningar inför störningssituationer. Personalutgifterna beräknas vara cirka 0,30 miljoner euro.

För att ordnandet av regionala försvarskurser samt landskapens gemensamma beredskapsövningar ska kunna överföras från regionförvaltningsverken till Räddningsinstitutet krävs en överföring på ca 0,3 miljoner euro från moment 28.40.01 till moment 26.30.01 från och med 2021. Överföringen av anslag gäller budgeten för 2021 och därpå följande budgetar.

Den föreslagna lagen innehåller inga särskilda bestämmelser om personalöverföringar inom staten, utan i fråga om personalöverföringar mellan statliga ämbetsverk iakttas de principer som anges i 5 a–5 c § i stats tjänstemannalagen. Huvudregeln i detta fall är att tjänsterna och de tjänstemän som utnämnts till tjänsterna överförs till samma ämbetsverk som uppgifterna överförs till. Personer i anställningsförhållanden för viss tid övergår till anställning hos den nya arbetsgivaren för den tid anställningsförhållandet för viss tid pågår.

Vid personalöverföringar iakttas god personalpolitik. För att förändringen ska kunna ledas med framgång förutsätts öppenhet och att personalen deltar i genomförandet av förändringen. När reformen genomförs ska det sörjas för personalens möjligheter att få uppgifter och att påverka.

Enligt preliminära beräkningar är de nuvarande kostnaderna för examensutbildningen vid räddningsskolan vid Helsingfors stads räddningsverk ca 0,7–0,8 miljoner euro per år. Detta belopp ingår i landskapens finansieringsanalys i den allmänna finansieringshelheten för räddningsväsendet. Med anledning av att verksamheten vid räddningsskolan vid Helsingfors stads räddningsverk upphör förutsätter den utbildningsvolym som överförs till Räddningsinstitutet ett anslagstillägg på ca 0,6 miljoner euro under moment 26.30.01 från och med 2020. Från och med 2021 ska finansieringen överföras från momentet för landskapsfinansiering, dock med beaktande av att landskapsfinansieringen ska täcka kostnaderna för att år 2021 slutföra en räddningskursutbildning vid räddningsskolan vid Helsingfors stads räddningsverk som i enlighet med övergångsbestämmelsen överförs på landskapet Nylands och dess räddningsverks ansvar.

Ekonomiska konsekvenser av annan lagstiftning

Som ett led i landskapsreformen överförs ansvaret för ordnande av uppgifterna inom räddningsväsendet från kommunerna till landskapen i enlighet med lagstiftningen om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt lagen om ordnande av räddningsväsendet. I lagen om ordnande av räddningsväsendet föreslås även att styrningen

av räddningsväsendet ska stärkas. För närvarande är styrningen av räddningsväsendet uppdelad mellan regionförvaltningsverken och inrikesministeriet. Utifrån förslaget har det i planen för de offentliga finanserna för 2018–2021 planerats en överföring på ca 2,2 miljoner euro av regionförvaltningsverkens anslag för ansvarsområdet för räddningsväsende och beredskap till inrikesministeriets huvudtitel. I detta belopp ingår ca 0,3 miljoner euro som har överförts till moment 26.30.01 och som anvisats för ordnande av regionala försvarskurser och beredskapsutbildning, som nämns ovan i avsnittet Lagen om Räddningsinstitutet. Anslagsöverföringarna är permanenta från och med 2021.

Styrning av räddningsväsendet

Styrningen av räddningsväsendet kräver en överföring på ca 1,9 miljoner euro från moment 28.40.01 till moment 26.01.01 från och med 2020. En personal som motsvarar 26 årsverken överförs från regionförvaltningsverken till inrikesministeriet. Denna personal har skött räddningsväsendets regionala styrningsuppgifter och uppgifter inom den allmänna beredskapen. De personer som överförs till inrikesministeriet har alla en tjänst eller är anställda i ett tjänsteförhållande för viss tid. Den personal som är i ett tjänsteförhållande för viss tid utgör 24 procent av hela personalen inom regionförvaltningsverkens ansvarsområde för räddningsväsende och beredskap. Arbetskraftskostnaderna och övriga driftskostnader för den personal som överförs till inrikesministeriet uppskattas uppgå till ca 1,9 miljoner euro per år. Anslagsöverföringen ingår i planen för de offentliga finanserna för 2018–2021. Anslagsöverföringarna är permanenta från och med 2021.

Modernisering, planering och tillämpning av informationsförvaltnings- och informationssystem

Tryggheten av kontinuiteten inom räddningsväsendets verksamhet som en organisation i landskapet, utvecklingen av räddningsväsendets informationsförvaltning och planeringen av moderniseringen av nya behövliga enhetliga informationssystem samt tillämpningen av dessa medför för inrikesministeriet enligt ministeriets nuvarande uppskattning kostnader av engångskaraktär på ca 23,4 miljoner euro åren 2018–2022. Av detta belopp ingår 3,0 miljoner euro i budgeten för 2018. I budgeten för 2019 har det föreslagits ett anslag på 2,0 miljoner euro. Inrättandet av nya landskap förutsätter att nya integreringar etableras i existerande nationella informationssystemtjänster och i motsvarande tjänster i landskapen samt i de nya landskapens gemensamma informationssystem. En del av de framtida nationella tjänsterna torde bli obligatoriska för landskapen, och det innebär att införandet av tjänsterna under förändringen medför obligatoriska kostnader även för räddningsväsendet vad beträffar de egna branschspecifika systemen. De angivna aktörerna i landskapen ska bl.a. bli användare av de nationella säkerhetsnätstjänster som avses i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) samt av de stödtjänster som avses i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016). Att ansluta sig till nationella tjänster medför kostnader för räddningsväsendet och för övriga aktörer som ansluter sig till tjänsterna.

En betydande del av reformen av räddningsväsendet utgörs av utveckling av informationsförvaltningen och informationshanteringen samt digitaliseringen inom räddningsväsendet. I fråga om informationsförvaltningen är det nödvändigt att skapa en tydlig styrnings- och hanteeringsmodell för informationsförvaltningen och helhetsarkitekturen inom räddningsväsendet. Informationssystemen inom räddningsväsendet ska vara enhetliga och kompatibla med statens och landskapens informationssystem så att de möjliggör informationshantering och informationsledning, skötsel av räddningsväsendets uppgifter och ledning av räddningsverksamheten samt befolkningskydd under alla omständigheter. Informationssystemtjänsterna inom räddningsväsendet ska vara tillräckligt trygga och möjliggöra verksamhet under alla omständigheter.

I budgeten för 2018 anvisas ett anslag på 3,0 miljoner euro under moment 26.30.01 för ändring av räddningsväsendets informationssystem. I budgeten för 2019 föreslås det ett anslag på 2,0 miljoner euro. Enligt inrikesministeriets uppskattning är behovet av anslag ca 18,4 miljoner euro för 2020–2022.

Inrikesministeriet har vidare uppskattat att det till digitaliseringen av räddningsväsendet samt till underhållet och vidareutvecklingen av informationsförvaltningen bör riktas ett permanent anslagstillägg från och med 2020. Behovet av anslag beror på underhållet och utvecklingen av inrikesministeriets och de övriga säkerhetsmyndigheternas gemensamma informationssystem. Verksamhetsmodellen är dock ny, och varken regionförvaltningsverken eller det kommunala räddningsväsendet har tidigare skött denna verksamhet. Det uppskattade årliga behovet av detta anslag är ca 2,0–5,0 miljoner euro under ramperioden.

3.2 Konsekvenser för myndigheterna

Räddningslagen

Det förslag som gäller uppgiften att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot internationellt bistånd ökar inte uppgifterna för landskapen. Beredskap för att i räddningsverksamhet lämna bistånd till utlandet grundar sig på landskapens kompetens, beredskap och servicenivå som motsvarar riskerna inom det egna landet. Olyckorna med ridhallar och idrottshallar under de senaste åren visar att kollapsade byggnader inte bara är en risk vid jordbävningar och andra naturkatastrofer utomlands, utan förmåga att utföra ruinräddning ingår i den servicenivå som förutsätts av varje landskap. I enlighet med 11 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet ansvarar landskapen för en servicenivå som motsvarar riskerna och för de kostnader som genomförandet av servicenivån medför. Sådan specialberedskap, materiel och utrustning för bistånd till utlandet som skaffats av staten och på dess bekostnad står till landskapens förfogande också vid räddningsverksamhet som krävs på grund av olyckor i Finland på samma grunder som landskapens egna resurser. Specialberedskapen för internationell räddningsverksamhet stöder på så sätt beredskapen i det egna landet för räddningsväsendet.

Lagen om Räddningsinstitutet

I samband med landskapsreformen upphör examensutbildningen vid den nuvarande räddningsskolan vid Helsingfors stads räddningsverk, och ordnandet av motsvarande utbildningsvolym överförs till Räddningsinstitutet. Räddningsinstitutet genomför redan 2020 den första ökning av utbildningsvolymen inom räddarutbildningen som behövs med anledning av att Helsingfors räddningsverks räddningsskola upphör.

Överföringen av de regionala försvarskurserna och beredskapsövningarna från regionförvaltningsverken till Räddningsinstitutet ökar i någon mån institutets uppgifter. Också landskapen och inrikesministeriet får nya uppgifter.

3.3 Konsekvenser för miljön

De ändringar som görs på grund av landskapsreformen har inga miljökonsekvenser. De föreslagna ändringarna är i huvudsak tekniska och beror på organisationsändringar till följd av annan lagstiftning.

Räddningslagen

Sådan specialberedskap, materiel och utrustning för bistånd till utlandet som skaffats av staten och på dess bekostnad står till landskapens förfogande också vid räddningsverksamhet som krävs på grund av olyckor i Finland på samma grunder som landskapens egna resurser. Specialberedskapen för internationell räddningsverksamhet stöder på så sätt beredskapen i det egna landet för räddningsväsendet i landskapen också vid bekämpningen av miljöolyckor.

Lagen om Räddningsinstitutet

Överföringen av ordnandet av de regionala försvarskurserna och landskapens gemensamma beredskapsövningar från regionförvaltningsverken till Räddningsinstitutet har inte några miljökonsekvenser. De föreslagna överföringarna är administrativa och beror på organisationsändringar till följd av annan lagstiftning.

3.4 Samhälleliga konsekvenser

De ändringar som görs på grund av landskapsreformen har inte några direkta samhälleliga konsekvenser. De föreslagna ändringarna är i huvudsak tekniska och beror på organisationsändringar till följd av annan lagstiftning.

Räddningslagen

Förslaget om att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot internationellt bistånd förbättrar räddningsväsendets förmåga att svara mot olika olyckor i hela landet. När beredskapen breddas till alla räddningsverk ökar produktionen av enhetliga och jämlika tjänster inom räddningsväsendet.

Lagen om Räddningsinstitutet

Överföringen av de regionala försvarskurserna och beredskapsövningarna från regionförvaltningsverken till Räddningsinstitutet har inga samhälleliga konsekvenser. Också i fortsättningen ordnas försvarskurserna regionalt och överföringen av ansvaret för ordnande av kurserna inverkar inte på t.ex. villkoren för att bli antagen till en kurs eller på deltagarkostnaderna.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid inrikesministeriet.

Inrikesministeriet sände utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av räddningslagen och av vissa andra lagar på remiss för sex veckor i början av november 2017 och tiden gick ut den 15 december 2017. Utlåtande begärdes bl.a. av ministerier, ämbetsverk och inrättningar inom den statliga centralförvaltningen, regionförvaltningsverken, närings-, trafik- och miljöcentralerna, landskapsförbunden, centrala personalorganisationer och andra organisationer samt det lokala räddningsväsendet och kommunerna. Även andra aktörer fick ge ett utlåtande med anledning av förslaget. Innan tidsfristen löpte ut hade ca 100 utlåtanden lämnats in.

Utlåtandena har i tillämpliga delar beaktats.

Utöver det som föreslogs i utkastet till regeringens proposition tog remissinstanserna i många fall ställning till sådana frågor som redan tidigare hade föreslagits i andra propositioner som för närvarande behandlas i riksdagen, t.ex. förslagen till lag om ordnande av räddningsväsen-

RP 240/2018 rd

det, landskapslag och lag om landskapens finansiering. Utlåtandena gällde bl.a. godkännandet av räddningsväsendets beslut om servicenivån och stödet för kommunernas beredskapsplanering.

Räddningslagens 27 § 3 mom. 2 punkt, enligt vilken räddningsverket ska stödja beredskapsplaneringen i en kommun som hör till räddningsområdet, om detta har överenskommit med kommunen, föreslås bli upphävd.

Försörjningsberedskapscentralen, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö – Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland ry, Kommunförbundet, räddningsverken och vissa regionförvaltningsverk och kommuner ansåg i sina utlåtanden att den uppgift som i 142 § i landskapslagen föreslås för landskapen inte motsvarar den uppgift som avses i 27 § 3 mom. 2 punkten i räddningslagen, som föreslås bli upphävd, och föreslår därför att ett landskap kan stödja en kommuns beredskapsplanering, om kommunen och landskapet kommer överens om detta.

Det föreslås inte att paragrafen ändras på grund av utlåtandena.

När ett landskap sörjer för den uppgift som föreskrivs i 142 § i landskapslagen stöder det de facto i praktiken även beredskapen i kommunerna på dess område rentav mer omfattande än vad som gäller den nuvarande uppgift som föreskrivs för räddningsverket. Det är inte enbart fråga om stöd för beredskapsplaneringen, utan t.ex. om ordnande av övningar för kommunerna.

I utlåtandena understöddes allmänt de förslag enligt vilka Räddningsinstitutets uppgift är att svara för ordnandet av regionala försvarskurser och landskapens gemensamma beredskapsövningar och övningar med avseende på störningar.

Det föreslås att 29 § i gällande räddningslag upphävs. Enligt paragrafen beslutar det lokala räddningsväsendet om servicenivån efter att ha hört kommunerna. Bestämmelser om räddningsväsendets servicenivå finns i fortsättningen i lagen om ordnande av räddningsväsendet, som för närvarande behandlas av riksdagen.

Finlands Kommunförbund, räddningsverken och vissa kommuner för i sina utlåtanden fram att landskapet ska höra kommunerna när det godkänner ett beslut om servicenivån.

Det föreslås inte att paragrafen ändras på grund av utlåtandena.

Enligt 24 § 1 mom. i den gällande räddningslagen ansvarar kommunerna i samverkan för räddningsväsendet inom räddningsområdena (det lokala räddningsväsendet). Enligt 29 § 1 mom. i räddningslagen beslutar det lokala räddningsväsendet om servicenivån efter att ha hört kommunerna. Eftersom kommunerna har ansvarat för de tjänster inom räddningsväsendet som det lokala räddningsväsendet producerar, har det varit motiverat att höra dem när beslut fattas om servicenivån. Genom lagen om ordnande av räddningsväsendet överförs ansvaret för ordnande av räddningsväsendet från kommunerna till landskapen, och kommunerna har inte längre ansvar för räddningsväsendet eller kostnaderna för det. Det är således inte längre på samma sätt motiverat att höra kommunerna när det gäller landskapets beslutsfattande. Det ovan anförda hindrar dock inte ett landskap från att höra kommunerna, om landskapet så bestämmer.

Bestämmelsen i 55 § 2 mom. i den gällande räddningslagen enligt vilken inrikesministeriet också kan godkänna någon annan läroanstalt med ett offentligt samfund som huvudman än Räddningsinstitutet att ge yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsbranschen föreslås bli

upphävd. Med den läroanstalt som avses i momentet har i praktiken avsetts Helsingfors stads räddningsskola. Kommunernas uppgifter inom räddningsväsendet överförs vid ingången av 2021 till landskapen. Grundutbildningen inom räddningsväsendet hör i fortsättningen till Räddningsinstitutets uppgifter.

Räddningsdirektörer, vissa räddningsverk, Helsingfors stad, Suomen Palopäälystöliitto - Finlands Brandbefälsförbund ry, Pardia, Suomen Palomiesliitto SPAL ry och Nylands förbund förde i sina utlåtanden fram sin oro med tanke på en tillräcklig yrkesinriktad utbildning i räddningsbranschen i huvudstadsregionen och Nyland. Det föreslogs att utbildningen i fortsättningen ordnas antingen av Helsingfors stad eller landskapet Nyland, som kommer att inrättas.

Det föreslås inte att momentet ändras på grund av utlåtandena.

I samband med landskapsreformen upphör examensutbildningen vid den nuvarande räddningsskolan vid Helsingfors stads räddningsverk, och ordnandet av motsvarande utbildningsvolym överförs till Räddningsinstitutet. Räddningsinstitutet genomför redan 2020 den första ökning av utbildningsvolymen inom räddarutbildningen som behövs med anledning av att Helsingfors räddningsverks räddningsskola upphör.

I utlåtandena lades även fram många kompletterande förslag, som dock förutsätter noggrannare utredning än vad som är möjligt i detta sammanhang. Dessa förslag ses särskilt över i samband med totalreformen av räddningslagen. Avsikten är att ett projekt som gäller denna totalreform tillsätts 2020.

5 Samband med andra propositioner

Den i samarbete mellan finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriet beredda regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 15/2017 rd) är under behandling i riksdagen. Dessutom är regeringens proposition med förslag till lag om ordnande av räddningsväsendet (RP 16/2017 rd) under behandling i riksdagen.

Det allmänna administrativa genomförandet av de uppgifter inom räddningsväsendet som avses i lagen om ordnande av räddningsväsendet och de allmänna bestämmelserna om personalens ställning finns i landskapslagen och i lagen om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet. Finansieringen för räddningsväsendet bestäms enligt lagen om landskapens finansiering.

I lagen om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet föreslås det också ingå bestämmelser om införande av lagen om ordnande av räddningsväsendet. Avsikten är att lagen om ordnande av räddningsväsendet ska stadfästas innan lagen om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet stadfästs.

Riksdagen behandlar för närvarande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om verkställigheten av landskapsreformen och om omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter (RP 14/2018 rd). I den propositionen ingår förslag till omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter. Genom propositionen inrättas Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet, som ska tilldelas största delen av de uppgifter som för närvarande sköts av regionförvaltningsverken och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, vilka enligt förslaget ska läggas ner. Till den nya myndigheten överförs också en del av de uppgifter som hör till närings-, trafik- och miljöcentralerna samt till

RP 240/2018 rd

utvecklings- och förvaltningscentralen för närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråerna, vilka alla enligt förslaget ska läggas ner.

Riksdagen behandlar också en proposition med ett sådant förslag till ändring av räddningslagen som gäller ändring av sotningsbestämmelserna (RP 64/2018 rd).

I riksdagen behandlas dessutom regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av räddningslagen och till vissa andra lagar (RP 18/2018 rd). Den propositionen har föreslagits bli ändrad genom proposition PR 138/2018 rd med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av räddningslagen och till vissa andra lagar (RP 18/2018 rd).

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av räddningslagen och till vissa andra lagar (RP 18/2018 rd), nedan *den ursprungliga propositionen*, föreslås det att räddningslagen, lagen om Räddningsinstitutet, lagen om brandskyddsfonden och vissa andra lagar ändras. Största delen av ändringarna följer av lagstiftningen om inrättande av landskap samt verkställande av landskapsreformen och omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter. Till följd av tidtabellen för landskapsreformen har det föreslagits att de lagar som ingår i propositionen ska träda i kraft vid ingången av 2020. Det är fråga om en separat proposition som hänför sig till verkställigheten av landskapslagen (RP 15/2017 rd).

Enligt den ursprungliga propositionen görs i räddningslagen dessutom ändringar som gäller bekämpning av oljeskador och fartygskemikalieolyckor, lämnande av bistånd till utlandet vid räddningsinsatser och mottagande av internationellt bistånd, avgifter som tas ut för felaktiga larm från brandlarmanläggningar, utbildning för räddningsväsendets personal i bisyssla och avtalspersonal samt inrättandet av skyddsrum. Systematiken för de bestämmelser som gäller befolkningsskydd görs tydligare. I lagen om Räddningsinstitutet görs vissa preciseringar i fråga om Räddningsinstitutets uppgifter och i lagen om brandskyddsfonden vissa preciseringar när det gäller styrningen och övervakningen av brandskyddsfonden.

De bestämmelser om bekämpning av oljeskador och fartygskemikalieolyckor, krav på utbildning för räddningsväsendets personal i bisyssla och avtalspersonal samt befolkningsskydd och inrättande av skyddsrum, som har föreslagits i räddningslagen föreslås i den ursprungliga propositionen träda i kraft redan den 1 januari 2019. Även lagarna om ändring av sjöräddningslagen, miljöskyddslagen för sjöfarten och lagen om Räddningsinstitutet avses träda i kraft den 1 januari 2019. Dessa förslag och deras tidtabeller har inga beröringspunkter med landskapsreformen.

Till följd av att den ursprungliga propositionen innehåller bestämmelser som har beröringspunkter med landskapsreformen har avsikten varit att den ursprungliga propositionen ska antas efter att lagstiftningen om inrättandet av landskapen samt om genomförande av landskapsreformen och omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter har antagits.

Statsminister Juha Sipilä gav den 27 juni riksdagen statsministerns upplysning om att ikraftträdandet av landskapsreformen och social- och hälsovårdsreformen skjuts fram så att tidpunkten för när landskapen inleder sin verksamhet flyttas fram till ingången av år 2021. Enligt nuvarande bedömning kommer lagstiftningen om inrättande av landskap samt genomförande av landskapsreformen och omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter att antas under senare delen av år 2018. Lagförslagen i den ursprungliga propositionen kan således godkännas först mycket nära den tidpunkt för ikraftträdande som planerats för de bestämmelser som nämns ovan.

RP 240/2018 rd

I den kompletterande propositionen föreslås det att de skrivningar i den ursprungliga propositionen som gäller landskapsreformen ska strykas ur de föreslagna lagarna. Genom den proposition som nu föreslås är det meningen att lägga fram de förslag om landskapsreformen som lämnades genom regeringens proposition RP 18/2018 rd och som ströks genom regeringens proposition RP 138/2018 rd.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om ändring av räddningslagen

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 a §. Definitioner. Till 1 mom. föreslås det bli fogat en ny 6 punkt enligt vilken med räddningsverk i denna lag avses ett i 52 § i landskapslagen avsett affärsverk i landskapet som svarar för räddningsväsendets uppgifter i landskapet eller en del av affärsverket som svarar för produktionen av räddningsväsendets tjänster i landskapet. Enligt 52 § i landskapslagen ska landskapet inrätta ett eller flera affärsverk med uppgift att producera sådana tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar. I praktiken kan ett affärsverk producera tjänster inom flera uppgiftsområden.

6 §. Att göra upp öppen eld. I 3 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet, och räddningsområdet ändras till landskap.

3 kap. Skyldigheter för verksamhetsidkare samt byggnaders ägare och innehavare

16 §. Räddningsplan för offentlig tillställning. I 3 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

18 §. Utrymningssäkerhet i vårdinrättningar samt vid service- och stödboende. I 2 mom. införs landskap som verksamhetsidkare.

19 §. Utredning om utrymningssäkerheten. I 3 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

20 §. Bedömning av och genomförandeplan för utrymningssäkerheten. I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

21 §. Föreläggande om utrymningssäkerhet. I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

22 b §. Skyldighet för innehavare av stora oljelager att sörja för bekämpningsberedskapen. Om oljemängden på ett lagerområde som är beläget någon annanstans än vid kusten uppgår till en miljon liter eller mer, är upplagraren enligt 1 mom. skyldig att göra upp en plan för eventuella oljeskador i området. Planen ska delges närings-, trafik- och miljöcentralen. Vid en skadesituation ska närings-, trafik- och miljöcentralen utifrån uppgifterna om riskbedömning och beredskap i planen bedöma omfattningen av miljöhotet. Det har föreslagits att närings-, trafik- och miljöcentralerna läggs ner vid ingången av 2021. Uppgiften ska enligt förslaget överföras på regionförvaltningsverken,

22 c §. Skyldighet för hamninnehavare och verksamhetsidkare i kustområdet att sörja för bekämpningsberedskapen. Innehavaren av en hamn som i huvudsak är avsedd för handelssjöfart och verksamhetsidkaren vid någon annan anläggning som i ett kustområde lagrar en miljon liter eller mer olja eller andra skadliga ämnen är skyldig att göra upp en plan för eventuella oljeskador och fartygskemikalieolyckor i området. Planen ska delges närings-, trafik- och miljöcentralen. Vid en skadesituation ska närings-, trafik- och miljöcentralen utifrån uppgifterna om riskbedömning och beredskap i planen bedöma omfattningen av miljöhotet. Det har före-

slagits att närings-, trafik- och miljöcentralerna läggs ner vid ingången av 2021. Uppgiften ska enligt förslaget överföras på regionförvaltningsverken,

23 §. Inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter. I paragrafen finns bestämmelser om inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter inom räddningsväsendet. I fortsättningen finns bestämmelserna om inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter i den lag om ordnande av räddningsväsendet som träder i kraft vid ingången av 2021. Det föreslås att paragrafen upphävs.

24 §. Kommunernas ansvar för räddningsväsendet. I paragrafen finns bestämmelser om kommunernas ansvar inom räddningsväsendet. Ansvaret för räddningsväsendet överförs med stöd av 6 § i landskapslagen från kommunerna till landskapen den 1 januari 2021. Det föreslås att paragrafen upphävs.

25 §. Räddningsverk samt avtalsbrandkårer och andra motsvarande sammanslutningar. I paragrafen finns bestämmelser om räddningsverk och avtalsbrandkårer. I fortsättningen ingår bestämmelserna om räddningsverken och avtalsbrandkårerna i den lag om ordnande av räddningsväsendet som träder i kraft vid ingången av 2021. Det föreslås att paragrafen upphävs.

26 §. Räddningsmyndigheter. Enligt 26 § i den gällande räddningslagen är företrädare för statliga räddningsmyndigheter inrikesministeriets räddningsöverdirektör och de tjänstemän vid inrikesministeriet och regionförvaltningsverket som denne förordnat. Företrädare för det lokala räddningsväsendets räddningsmyndigheter är räddningsverkets högsta tjänsteinnehavare och de tjänsteinnehavare vid räddningsverket som denne förordnat samt det lokala räddningsväsendets behöriga kollegiala organ.

I 1 mom. föreslås det en sådan ändring att endast tjänstemän vid inrikesministeriet kan företräda statliga räddningsmyndigheter. Regionförvaltningsverken ska enligt lagen om ordnande av räddningsväsendet inte längre ha några myndighetsuppgifter inom räddningsväsendet.

I 2 mom. ändras det lokala räddningsväsendets räddningsmyndigheter till landskapets räddningsmyndigheter. I landskapets räddningsväsende ska inte ingå något organ som motsvarar det nuvarande lokala räddningsväsendets behöriga kollegiala organ som består av företrädare för kommunerna i området, och därför slopas dess ställning som räddningsmyndighet som onödig.

27 §. Uppgifter för landskapets räddningsväsende och räddningsverk. I 27 § i den gällande räddningslagen föreskrivs om det lokala räddningsväsendets och räddningsverkets uppgifter. I paragrafen görs de ändringar som krävs på grund av överföringen av organiseringsansvaret. I rubriken ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

I 1 mom. ändras det lokala räddningsväsendet till landskapet. Till momentet fogas hänvisningar till landskapslagen och lagen om ordnande av räddningsväsendet.

Enligt 3 mom. 1 punkten ska räddningsverket sköta uppgifter i anknytning till den prehospitala akutsjukvården enligt vad landskapet beslutar. I 3 mom. 3 punkten ändras det lokala räddningsväsendet till landskapet.

I 3 mom. 3 punkten ändras det lokala räddningsväsendet till landskapet. Motsvarande ändring görs i 4 mom. Dessutom föreslås en sådan precisering av momentet att det gäller landskapets uppgifter inom räddningsväsendet.

Enligt den gällande 27 § 3 mom. 2 punkten ska räddningsverket stödja beredskapsplaneringen i en kommun som hör till räddningsområdet, om detta har överenskommits med kommunen. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. I 142 § i landskapslagen föreskrivs motsvarande uppgift som landskapets uppgift. Stöd i enlighet med landskapslagen motsvarar i praktiken stöd i enlighet med den gällande räddningslagen. Landskapet kan besluta att uppgiften i praktiken fortfarande anvisas för räddningsverket.

I enlighet med 38 § 1 mom. i räddningslagen kan inrikesministeriet, utöver det som har överenskommits mellan stater, på begäran av Europeiska unionen, en annan stat eller en internationell organisation besluta att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet, när detta är motiverat för att skydda människor, miljön eller egendom. I upprätthållandet av den beredskap som krävs för att lämna bistånd till utlandet ingår t.ex. utbildning och övningar för den personal som deltar i verksamheten, alarmering och utrustande av personalen samt underhåll och lagring av materiel och utrustning som behövs för biståndet samt planering av de logistiska systemen.

I räddningslagens 27 § 3 mom. 2 punkt föreslås en bestämmelse enligt vilken landskapets räddningsverk deltar i upprätthållandet av den beredskap som krävs för att vid räddningsinsatser lämna sådant bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot sådant internationellt bistånd som avses i 38 §, till den del detta hör till landskapens uppgiftsområde. Uppgifter som i fråga om upprätthållande av beredskapen hör till landskapen får i enlighet med 3 § i lagen om ordnade av räddningsväsendet sammanställas till större helheter i ett eller flera landskap. Detta kan t.ex. betyda uppgifter som hänför sig till utrustande av personal för internationell räddningsverksamhet, underhåll och lagring av materiel och utrustning samt planering av logistiska arrangemang.

Finlands beredskap för att lämna bistånd till utlandet grundar sig till stora delar på kompetensen, beredskapen och servicenivån i fråga om riskerna inom det egna landet för det räddningsväsende som ingår i landskapens uppgiftsområde. Lämnande av internationellt bistånd inom räddningsväsendet grundar sig på staternas nationella resurser, som vid behov kan tillhandahållas för internationellt bistånd. Beredskapen för risker inom landet planeras och organiseras så att den i tillämpliga delar finns att tillgå även för lämnande av internationellt bistånd. Räddningsverken kan t.ex. gemensamt utveckla en beredskap för bekämpning av skogsbränder eller översvämningar som vid behov också kan utnyttjas för internationellt bistånd.

De senaste årens olyckor med ridhallar och idrottsvallar visar att t.ex. kollapsade byggnader som kräver specialkunskaper i ruinräddning inte bara är en risk utomlands, utan förmåga att utföra t.ex. ruinräddning ingår i den servicenivå som förutsätts av varje landskap. Räddningsväsendet i Finland måste bereda sig på nya risker, t.ex. följer av terrordåd och långvariga störningar och olyckssituationer, där kompetens och resurser i fråga om internationell räddningsverksamhet är till nytta. I enlighet med 11 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet ansvarar landskapen för en servicenivå som motsvarar riskerna och för de kostnader som genomförandet av servicenivån medför. Sådan specialberedskap, materiel och utrustning för bistånd till utlandet som skaffats av staten och på dess bekostnad står till landskapens förfogande också vid räddningsverksamhet som krävs på grund av olyckor i Finland på samma grunder som landskapens egna resurser.

Syftet med bestämmelsen är att förtydliga den arbetsfördelning mellan inrikesministeriet och landskapen som gäller upprätthållandet av beredskapen för att lämna bistånd till utlandet och ta emot internationellt bistånd. Upprätthållandet av beredskapen för att lämna bistånd till utlandet och ta emot internationellt bistånd genomförs under ledning av inrikesministeriet. Inrikesministeriet beslutar om den specialberedskap som används vid internationellt bistånd och som krävs för bistånd till utlandet. Inrikesministeriet svarar för denna specialberedskap och

för kostnaderna för den. Inrikesministeriet ansvarar också för den beredskap som krävs för beslut om lämnande av bistånd till utlandet och för kostnaderna för denna.

Inrikesministeriet ansvarar också för den riksomfattande utbildningen, övningen och utvecklingen för lämnande av internationellt bistånd samt för upphandling av den specialmateriel och specialutrustning som krävs för att nå prestationsförmågan i enlighet med Finlands internationella åtaganden.

Landskapet ansvarar för den utbildning som gäller den dagliga verksamhet som hänför sig till landskapets uppgiftsområde och för den specialberedskap som inte är avsedd för lämnande av internationellt bistånd. Landskapen ansvarar inom sitt eget uppgiftsområde för planering, utbildning och annan sådan beredskap som avser mottagande av sådant internationellt bistånd som kommit till landet och som hör till räddningsväsendet. Förmågan att ta emot internationellt bistånd ska beaktas vid personalutbildningen, vid planeringen av räddningsväsendet och vid annan beredskap.

Landskapen ansvarar för lagringen och underhållet av den materiel och den utrustning som staten skaffat och som innehålls av landskapen för den beredskap som krävs för bistånd som lämnas till utlandet så att denna specialberedskap, inbegripet personalens kompetens, vid behov kan användas för internationella uppdrag i enlighet med inrikesministeriets beslut på de sätt som krävs i de internationella konventioner och åtaganden som är bindande för Finland. Detta kräver att materielen och utrustningen hela tiden hålls i sådant skick som den internationella verksamheten kräver och att de placeras och förvaras så att de kan transporteras till en olycksplats i enlighet med kraven för den internationella verksamheten. Att i verksamhet inom landet använda sådan specialutbildning för personalen som förutsätts i internationell räddningsverksamhet kräver även åtagande och planering av räddningsverken som en del av den dagliga verksamheten samt upprätthållande av den internationella kompetensen och utbildningen. Utrustningen och personalens kompetens kan utnyttjas också i en situation där internationellt bistånd tas emot. Den specialberedskap för internationell räddningsverksamhet som är på statens ansvar, inbegripet personalens kompetens, kompletterar och stöder på så sätt landskapens räddningsväsendes beredskap för räddningsverksamhet här i landet.

Arrangemanget gagnar båda parterna. Landskapen får i enlighet med riskerna i hela landet använda den materiel och den utrustning som skaffats på inrikesministeriets bekostnad samt utbildad personal som stöd för beredskapen här i landet. Landskapen ser i sin tur till att beredskapen för dessa resurser hålls på en sådan nivå som den internationella räddningsverksamheten förutsätter. Detta kräver planering och att den utbildning som uppdraget kräver tas in som en del av den regelrätta utbildningen för upprätthållande av färdigheterna.

När det gäller mottagande av internationellt bistånd fattar inrikesministeriet beslut om begäran om bistånd. Inrikesministeriet svarar för kostnaderna för internationellt bistånd när begäran om bistånd grundar sig på beslut av inrikesministeriet.

Inrikesministeriet ansvarar för alarmering av enheterna och logistik när det gäller internationell verksamhet. Den alarmering av enheter och specialberedskap för uppgifter här i landet som är på landskapens ansvar grundar sig på de larmanvisningar som avses i 33 § i denna lag, på de samarbetsplaner som avses i 46 och 47 § i denna lag och på de avtal som avses i 51 § i landskapslagen.

Inrikesministeriet fattar beslut om lämnande av bistånd till utlandet och begäran om internationellt bistånd. Inrikesministeriet svarar också för de kostnader som orsakas av bistånd till utlandet och begäran om internationellt bistånd till Finland.

Räddningsmyndigheten i det landskap som framställer begäran om bistånd fattar beslut om att begära att den specialberedskap som skaffats för internationell räddningsverksamhet och som innehas av landskapen ska användas för nationellt bruk. Landskapen svarar för de kostnader som lämnande av bistånd medför på samma grunder som för andra kostnader för samarbete mellan landskapen.

Räddningsväsendets bistånd till utlandet sammanställs i huvudsak av räddningsverkens personal. På den personal i räddningsverkets tjänst som deltar i lämnandet av bistånd tillämpas lagen om civilpersonals deltagande i krishantering. Enligt 5 § i den lagen står den som deltar i krishantering utomlands i ett offentligt anställningsförhållande för viss tid till staten, som företräds av Räddningsinstitutet i egenskap av arbetsgivare. I lagen i fråga föreskrivs om lön under tiden för uppdraget, tjänstledighet, befrielse från arbetet och andra villkor för anställningsförhållandet.

Bestämmelsen tillämpas inte på sådan internationell verksamhet som grundar sig på landskapens egna beslut och avtal i enlighet med 6 § 2 mom. 5 punkten i landskapslagen. Enligt bestämmelsen kan landskapet dessutom sköta sådana internationella ärenden och kontakter och sådana ärenden och kontakter rörande Europeiska unionen som anknyter till landskapets uppgifter. Sådana kan vara t.ex. det nuvarande myndighetssamarbetet inom räddningsväsendet på basis av nordiska överenskommelser, gränsområdessamarbete mellan landskapets räddningsväsende och utländska myndigheter och andra samarbetsarrangemang på basis av regionala bilaterala överenskommelser. För sådan verksamhet krävs det att landskapet förfogar över de ekonomiska resurser som behövs för verksamheten.

28 §. *Det lokala räddningsväsendets servicenivå.* Paragrafen innehåller bestämmelser om det lokala räddningsväsendets servicenivå. I fortsättningen ingår bestämmelserna om servicenivån i den lag om ordnande av räddningsväsendet som träder i kraft vid ingången av 2021. Det föreslås att paragrafen upphävs.

29 §. *Det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån.* Paragrafen innehåller bestämmelser om beslut om servicenivån. I fortsättningen ingår bestämmelserna om beslut om servicenivån i den lag om ordnande av räddningsväsendet som träder i kraft vid ingången av 2021. Det föreslås att paragrafen upphävs.

30 §. *Släckvatten.* Paragrafen innehåller bestämmelser om kommunens skyldighet att inom sitt område sörja för anskaffningen av släckvatten för räddningsverkets behov. I paragrafen görs de ändringar som följer av landskapsreformen så att det lokala räddningsväsendet ändras till landskapets räddningsväsende. Bestämmelsen om avtal om anskaffning av släckvatten mellan det regionala räddningsväsendet och de kommuner som hör till räddningsområdet föreslås bli upphävd.

31 §. *Ansvar för spaning efter skogsbränder och utfärdande av varning för skogs- och gräsbrand.* Enligt 31 § 1 mom. i den gällande räddningslagen ska regionförvaltningsverket ordna effektiv spaning efter skogsbränder på glest bebodda områden, om risken för skogsbrand är uppenbar.

Det föreslås att regionförvaltningsverkens uppgifter överförs till statens tillstånds- och tillsynsmyndighet, som inrättas vid ingången av 2021, dock så att regionförvaltningsverkens uppgifter inom räddningsväsendet och beredskapen överförs till inrikesministeriet. Till regionförvaltningsverket hör från ingången av 2021 endast tillsynen över lagenligheten av ordnande och produktion i fråga om räddningsväsendet och av landskapens beredskap.

Eftersom regionförvaltningsverkens uppgifter inom räddningsväsendet överförs till inrikesministeriet, föreslås det också att uppgifterna i fråga om spaning efter skogsbränder överförs från regionförvaltningsverken till inrikesministeriet.

33 §. Larmanvisningar. I 44 § i räddningslagen finns bestämmelser om avtal om skötsel av uppgifter enligt räddningslagen också inom ett annat räddningsområde. I fortsättningen föreskrivs det om avtal om skötsel av landskapens myndighetsuppgifter i 51 § i landskapslagen, och 44 § i räddningslagen föreslås bli upphävd. Det föreslås att hänvisningen i paragrafen ändras så att där hänvisas till bestämmelserna om samarbete i 51 § i landskapslagen.

I den gällande bestämmelsen hänvisas det till räddningsområden. Det föreslås att 2 mom. ändras så att där hänvisas till landskapets område.

34 §. Ledning av räddningsverksamhet. I 1 mom. ändras räddningsområdet till landskapet. I momentet införs hänvisningar till 51 § i landskapslagen, där det föreskrivs om avtal mellan landskapen vid skötseln av myndighetsuppgifter, och till 3 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet, där det föreskrivs om samordnande av uppgifter till större helheter. Räddningsverksamheten leds av räddningsmyndigheten i det landskap där olyckan eller tillbudet har uppstått, om inte något annat har avtalats.

36 §. Räddningsledarens befogenheter. I paragrafens 1 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet och inrikesministeriets räddningsmyndighet till den statliga räddningsmyndigheten. Enligt det föreslagna 26 § 1 mom. kan endast tjänstemän vid inrikesministeriet företräda statliga räddningsmyndigheter. Regionförvaltningsverken ska enligt lagen om ordnande av räddningsväsendet inte längre ha några myndighetsuppgifter inom räddningsväsendet.

40 §. Efterröjning och efterbevakning samt efterbehandling. I 2 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

42 §. Samarbete för att förebygga olyckor. I 2 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet. Den anmälningsskyldighet som föreskrivs gäller också landskapen och deras anställda.

44 §. Samarbete mellan räddningsverk. Paragrafen innehåller bestämmelser om avtal om skötsel av uppgifter enligt räddningslagen också inom ett annat räddningsområde. Det föreslås att paragrafen upphävs. Bestämmelser om avtal om skötsel av landskapens myndighetsuppgifter finns i fortsättningen i 51 § i landskapslagen, enligt vilken en uppgift som enligt lag åligger landskapet eller någon av dess myndigheter och som får delegeras till en tjänsteinnehavare genom avtal kan anförtros ett annat landskaps tjänsteinnehavare.

46 §. Samarbete inom räddningsverksamheten. I paragrafen föreskrivs det om statliga och kommunala myndigheters, inrättnings- och affärsverks skyldighet att under räddningsverkets ledning delta i planeringen av räddningsverksamheten och att vid olyckor och tillbud handla så att räddningsverksamheten kan skötas effektivt. I 1 mom. införs landskapsmyndigheter. Detta är befogat eftersom en avsevärd del av de uppgifter som i dagsläget hör till kommuner och andra myndigheter överförs till landskapen med stöd av 6 § i landskapslagen.

I 2 mom. 12 punkten införs landskapsmyndigheter. Detta är befogat eftersom en avsevärd del av de uppgifter som i dagsläget hör till kommuner och andra myndigheter överförs till landskapen med stöd av 6 § i landskapslagen.

47 §. Planer för räddningsväsendet. I 1 mom. ändras räddningsområdet till landskapet.

48 §. *Extern räddningsplan för objekt som medför särskild risk.* I 3 mom. ändras regionförvaltningsverket till inrikesministeriet. Det föreslås att regionförvaltningsverkens uppgifter överförs till statens tillstånds- och tillsynsmyndighet, som inrättas vid ingången av 2021, dock så att regionförvaltningsverkens uppgifter inom räddningsväsendet och beredskapen överförs till inrikesministeriet. Till regionförvaltningsverket hör från ingången av 2021 endast tillsynen över lagenligheten av ordnande och produktion i fråga om räddningsväsendet och av landskapens beredskap.

49 §. *Skyldighet att ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet handräckning och experthjälp.* I 1 mom. införs skyldighet för landskapsmyndigheterna att på begäran ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet handräckning som hör till deras verksamhetsområde eller annars är förenlig med det. Detta är befogat eftersom en avsevärd del av de uppgifter som i dagsläget hör till kommuner och andra myndigheter överförs till landskapen med stöd av 6 § i landskapslagen.

50 §. *Räddningsmyndighetens handräckning till andra myndigheter.* I 1 mom. infogas landskapen bland de myndigheter som räddningsmyndigheten kan ge handräckning.

55 §. *Statens ansvar för utbildningen.* Det föreslås att 2 mom. upphävs. Bestämmelsen har i praktiken avsett Helsingfors stads räddningsskola. I samband med landskapsreformen upphör examensutbildningen vid Helsingfors stads räddningsskola och ordnandet av motsvarande utbildningsvolym överförs till Räddningsinstitutet. Räddningsinstitutet genomför redan 2020 den första ökning av utbildningsvolymen inom räddarutbildningen som behövs med anledning av att Helsingfors räddningsverks räddningsskola upphör. Den ökning av Räddningsinstitutets utbildningsvolym som från och med 2020 behövs med anledning av att Helsingfors stads räddningsskola upphör har beaktats i inrikesministeriets budgetplanering. Det samarbete som Helsingfors räddningsskola för närvarande bedriver när det gäller att producera behörighet för prehospital akutsjukvård på grundnivå i samband med räddningsutbildningen (den i räddningsutbildningen integrerade närvårdarutbildning som utexaminerade räddare genomgår) eftersträvar man likaså att trygga genom ett nära samarbete inom huvudstadsregionen mellan landskapets räddningsverk och hälsovårdsläroanstalterna som motsvarar det nuvarande samarbetet.

I lagen tas vidare in behövliga ikraftträdande- och övergångsbestämmelser som föranleds av att verksamheten vid Helsingfors stads räddningsskola upphör.

65 §. *Samarbete vid befolkningsskyddsberedskap.* I 1 mom. införs landskapsmyndigheter.

Enligt 3 mom. ska myndigheterna inom räddningsväsendet sörja för samordningen av den verksamhet och de planer som krävs för de befolkningsskyddsuppgifter som de ansvarar för. Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om befolkningsskyddet. Räddningslagens bestämmelser om befolkningsskydd och inrättande av skyddsrum ska därmed också tillämpas i landskapet Åland. Beslut om förflyttning av i landskapet bosatta personer till en ort utanför landskapet kan dock fattas endast med landskapsregeringens samtycke. Räddningsväsendet hör, förutom i fråga om befolkningsskyddet, till landskapets lagstiftningsbehörighet. Enligt självstyrelselagen för Åland deltar landskapsmyndigheterna i befolkningsskyddet i enlighet med vad som stadgas i en överenskommelseförordning. Med stöd av den lagen har republikens presidents förordning om skötseln i landskapet Åland av förberedande uppgifter för undantagsförhållanden (900/2000) utfärdats. I 3 mom. föreslås det en sådan komplettering att Statens ämbetsverk på Åland allmänt sköter samordningen av de befolkningsskyddsförberedelser och befolkningsskyddsarrangemang som gäller landskapet Åland.

66 §. Skydd enligt Genèvekonventionerna. Enligt 2 mom. beslutar inrikesministeriet på framställning av det behöriga ministeriet eller den lokala räddningsmyndigheten vilka personer, vilken materiel samt vilka lokaler som berörs av skyddet enligt 1 mom. Enligt förslaget ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet. Det föreslås en komplettering enligt vilken framställningen i landskapet Åland görs av Statens ämbetsverk på Åland.

67 §. Skyldighet att delta i befolkningsskyddsutbildning. Enligt paragrafen kan inrikesministeriet på framställning av det behöriga ministeriet eller den lokala räddningsmyndigheten förordna ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet att högst tio dygn om året delta i befolkningsskyddsutbildning som Räddningsinstitutet ordnar. Enligt förslaget ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet. Det föreslås en komplettering enligt vilken framställningen i landskapet Åland görs av Statens ämbetsverk på Åland.

79 §. Tillsynsplan. Enligt det gällande 3 mom. ska tillsynsplanen basera sig på det lokala räddningsväsendets servicenivåbeslut och delges regionförvaltningsverket. Regionförvaltningsverkens uppgifter föreslås från ingången av 2021 bli överförda till statens tillstånds- och tillsynsmyndighet, dock så att regionförvaltningsverkens uppgifter inom räddningsväsendet och beredskapen överförs till inrikesministeriet. Till regionförvaltningsverket hör tillsynen över lagligheten av ordnande och produktion i fråga om räddningsväsendet och av landskapens beredskap när de sköter uppgifter som omfattas av den regionala gemensamma beredskapen. I fortsättningen ska tillsynsplanen basera sig på det servicenivåbeslut som landskapets räddningsväsende fattat, och den ska delges inrikesministeriet.

80 §. Förrättande av brandsyn och andra tillsynsuppgifter. I 1 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

I 3 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

I 4 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

81 §. Föreläggande att avhjälpa brister och avbrytande av verksamheten. I 1 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

I 2 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

82 §. Särskilda säkerhetskrav. I 1 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

I 2 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

83 §. Försvarsmaktens platser som ska hemlighållas. I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

85 §. Tillsyn över det lokala räddningsväsendets servicenivå. Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsyn över det lokala räddningsväsendets servicenivå. Bestämmelser om laglighetsövervakningen av servicenivån för landskapets räddningsväsende finns i fortsättningen i lagen om ordnande av räddningsväsendet. Det föreslås att paragrafen upphävs.

87 §. Skyldighet att lämna statistiska uppgifter. I 1 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

88 §. *Rätt att få uppgifter i samband med brandutredning och undersökning av olyckor.* I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

89 §. *Rätt att få uppgifter för räddningsverksamhet och tillsynsuppgifter.* Med stöd av 6 § 2 mom. i landskapslagen kan landskapet dessutom sköta sådana uppgifter inom ordnandet av byggnadstillsynen och miljösektorn som överförts från kommunen till landskapet genom avtal med samtliga kommuner inom landskapet och för vars skötsel kommunerna anvisat finansiering till landskapet. Av denna orsak införs landskapets byggnadstillsynsmyndighet i 2 mom. 8 punkten.

I 5 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

96 §. *Vissa avgiftsbelagda prestationer.* Enligt den gällande lagen bestämmer det lokala räddningsväsendet om de avgifter som tas ut i en taxa som räddningsväsendet godkänner. Enligt 16 § 2 mom. 8 punkten i landskapslagen ska landskapsfullmäktige fatta beslut om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt om de kundavgifter som tas ut för tjänster som ingår i landskapets organiseringsansvar. På basis av det föreslås det att 1 mom. får en hänvisning till landskapslagen och att 2 mom. upphävs, varvid det nuvarande 3 och 4 mom. blir 2 och 3 mom.

I 2 mom. ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

99 §. *Kostnader för släckning av skogs- och terrängbränder.* I paragrafen ändras räddningsområde till landskapets område.

103 §. *Ersättning för olycksfall och yrkessjukdom i samband med räddningsverksamhet.* I 1 och 3 mom. slopas hänvisningen till 25 §, som föreslås bli upphävd.

104 §. *Ändringssökande.* I 5 mom. i föreskrivs det om ändringssökande i fråga om ett beslut om servicenivån enligt 29 §, ett beslut om sotningsavgift enligt 59 § 3 mom. och ett beslut enligt 96 § 2 mom. som gäller avgifter.

Bestämmelser om i 29 § avsedda beslut om servicenivån och om sökande av ändring i dem finns i fortsättningen i den lag om ordnande av räddningsväsendet som träder i kraft vid ingången av 2021. Bestämmelser om beslut om storleken på de avgifter som ska tas ut enligt 96 § 2 mom. och om sökande av ändring i dem finns i fortsättningen i landskapslagen. Lagens 59 § om hur sotning ska ordnas har upphävts genom lagen om ändring av räddningslagen (/).

Med stöd av det som anförts ovan föreslås det att 5 mom. upphävs.

Det föreslås att hänvisningen i 5 mom. till sökande av ändring i beslut om servicenivån stryks.

108 §. *Installation av räddningsväsendets anordningar.* I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

109 §. *Särskilda krav som gäller myndighetsnätets tillgänglighet.* I paragrafen ändras den lokala räddningsmyndigheten till landskapets räddningsmyndighet.

111 a §. *Efterbehandling av oljeskador.* Enligt 3 mom. leds efterbehandlingen av den myndighet som den berörda kommunen bestämt. Närings-, trafik- och miljöcentralen styr och samordnar efterbehandlingsarbetet, om bekämpningen omfattar flera kommuner. Det har föreslagits att närings-, trafik- och miljöcentralerna läggs ner vid ingången av 2021. Uppgiften ska enligt förslaget överföras på regionförvaltningsverken.

1.2 Lagen om ändring av 2 § i lagen om Räddningsinstitutet

2 §. *Räddningsinstitutets uppgift.* Till 3 mom. föreslås det bli fogat nya 2 och 3 punkter.

Enligt 3 mom. 1 punkten ska Räddningsinstitutet svara för ordnandet av regionala försvarskurser. Kurserna genomförs i samarbete med Försvarsmakten och landskapen.

Redan för närvarande genomför regionförvaltningsverken försvarskurserna i samarbete med Försvarsmakten. Delegationen för försvarsundervisning svarar för den riksomfattande styrningen av de regionala försvarskurserna. Räddningsinstitutets lagstadgade uppgift är redan för närvarande att ordna utbildning som ger beredskap för störningar under normala förhållanden och för undantagsförhållanden.

Syftet med regionala försvarskurser är att ge en allmän bild av grunderna för Finlands försvarspolitik, försvarsarrangemang och beredskap inom olika områden, att utveckla försvarets och det övriga samhällets samarbete och beredskap inom olika områden, att presentera uppgifterna och aktionsberedskapen, i synnerhet under undantagsförhållanden, inom regionala och lokala organisationer som är centrala för säkerheten och att främja samarbetet mellan de regionala myndighetspersonerna och övriga personer i ledande ställning samt aktionsberedskapen under normala förhållanden och i undantagsförhållanden. Till de regionala försvarskurserna inbjuds regionalt centrala representanter för staten, kommunerna och den övriga offentliga förvaltningen samt för näringslivet, massmedier och olika sammanslutningar. I dagsläget pågår de regionala försvarskurserna en vecka och dessutom ordnas fortsättnings- och specialkurser.

Enligt den föreslagna 3 mom. 2 punkten ska Räddningsinstitutet också svara för ordnandet av landskapens gemensamma beredskapsövningar och övningar med avseende på störningar. Övningarna genomförs i samarbete med landskapen.

I dagsläget ordnar varje regionförvaltningsverk årligen i samarbete med Räddningsinstitutet minst en sådan regional beredskapsövning som omfattar ett eller flera landskap. Vid övningarna testar man beredskapsplaners, kommunikationers och ledningssystemets funktion utifrån beskrivna situationer och givna uppgifter samt utvecklar de regionala aktörernas beredskap och hantering av störningar. I övningarna deltar regionens kommuner, regionalförvaltningen och enligt behov också aktörer från näringslivet, massmedier och andra sammanslutningar.

Räddningsinstitutets uppgift vid ordnandet av beredskapsövningar och övningar med tanke på störningar gäller sådana övningar som är gemensamma för flera landskap. Syftet med övningarna är att testa och utveckla regionala beredskapsarrangemang innefattande fler än ett landskap. En övning kan också vara riksomfattande och innefatta alla landskaps områden. Övningarna ska ordnas i samarbete med de berörda landskapen i enlighet med inrikesministeriets styrning och vid behov i samarbete med den övriga statsförvaltningen.

1.3 Lagen om ändring av 14 § i lagen om brandskyddsfonden

14 §. *Understöd och annan finansiering.* I 2 mom. införs landskapen bland de aktörer som kan beviljas specialunderstöd ur brandskyddsfonden. På motsvarande sätt stryks räddningsområdena. Kommunerna står kvar som mottagare av specialunderstöd, eftersom brandstationerna blir kvar i deras ägo vid landskapsreformen. Kommuner kan beviljas specialunderstöd för grundläggande renovering av brandstationer.

1.4 Lagen om ändring av 4 § i sjöräddningslagen

4 §. *Övriga myndigheter och aktörer som deltar i sjöräddning.* Det föreslås att det lokala räddningsväsendet i 4 § 1 mom. i sjöräddningslagen ändras till landskapets räddningsväsende.

Det föreslås att det lokala räddningsväsendet i 4 § 2 mom. 5 punkten i sjöräddningslagen ändras till landskapets räddningsväsende.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

De bemyndiganden att utfärda förordning som finns i den gällande räddningslagens 23 §, som gäller inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter, och i lagens 29 §, som gäller det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån, upphävs. I övrigt kvarstår de nuvarande bemyndigandena att utfärda förordning i räddningslagen. Som en teknisk ändring i den finska språkdräkten ändras *sisäasiainministeriön* asetus till *sisäministeriön* asetus.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

De förordnanden enligt 26 § 2 mom. i räddningslagen till företrädare för de lokala räddningsmyndigheterna som det lokala räddningsväsendet utfärdar föreslås förbli i kraft, om inte den högsta tjänsteinnehavaren vid landskapets räddningsverk bestämmer något annat med stöd av det momentet.

Den i 55 § 2 mom. i räddningslagen avsedda räddningsutbildning som Helsingfors stads räddningsverk ordnat upphör i och med att räddningsväsendets uppgifter överförs till landskapen i början av 2021.

I slutet av 2018 väljs till räddningsskolan vid Helsingfors stads räddningsverk nya studerande till räddningsutbildningen och de slutför sina studier enligt läroplanen när landskapen har inlett sin verksamhet 2021. Avsikten är att utbildningen 2021 sköts av räddningsverket i landskapet Nyland och med finansiering från det räddningsverket. Det föreslås att följande ikraftträdande- och övergångsbestämmelse om detta tas in i räddningslagen: Landskapet Nyland och dess räddningsverk har till uppgift att med stöd av godkännandet enligt 55 § 2 mom., som upphävts genom denna lag, sköta den utbildning av räddningsmän som 2021 pågår vid Räddningsskolan vid Helsingfors stads räddningsverk, som ger yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsområdet, så att de som studerar för avläggande av examen kan slutföra sina studier enligt läroplanen under 2021.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt regeringens uppfattning är de föreslagna ändringarna inte problematiska med avseende på grundlagen.

Enligt 2 § 3 mom. i Finlands grundlag ska all utövning av offentlig makt bygga på lag. I propositionen föreslås i flera bestämmelser ändringar som gäller vem som är behörig myndighet eller till vilken myndighet en viss uppgift hör. Propositionen har ett nära samband med lagen om ordnande av räddningsväsendet där det föreskrivs om landskapens ansvar för ordnande av räddningsväsendet i de landskap som avses i landskapslagen. På grund av lagen om ordnande av räddningsväsendet måste räddningslagen ändras på motsvarande sätt så att där inte före-

RP 240/2018 rd

skrivs om samma frågor som i lagen om ordnande av räddningsväsendet och så att de bestämmelser om behöriga myndigheter som kvarstår i räddningslagen motsvarar förändringarna i förvaltningsstrukturen. I praktiken innebär detta att de uppgifter som i lagen föreskrivs för (det kommunala) lokala räddningsväsendet överförs till landskapets räddningsväsende. Till propositionen anknyter utöver landskapsreformen också den statliga regionförvaltningsreformen, som också inverkar på de bestämmelser där regionförvaltningsverkens behörighet och uppgifter anges.

Enligt 120 § i grundlagen har landskapet Åland självstyrelse enligt vad som särskilt bestäms i självstyrelselagen för Åland. Med stöd av 27 § 28 punkten i självstyrelselagen för Åland hör befolkningsskyddet till rikets lagstiftningsbehörighet. I den gällande räddningslagen finns det inga bestämmelser om skötseln av befolkningsskyddsuppgifter på Åland, och de föreslagna bestämmelserna hänför sig till statens regionförvaltningsreform. I de bestämmelser i räddningslagen som gäller befolkningsskydd föreslås att det ska föreskrivas att på Åland sköter Statens ämbetsverk på Åland allmänt samordningen av de befolkningsskyddsförberedelser och befolkningsskyddsarrangemang som gäller landskapet Åland, framställningar till inrikesministeriet om vilka personer, vilken materiel och vilka lokaler som omfattas av skyddet enligt Genèvekonventionerna, samt framställningar till inrikesministeriet om förordnande av ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet att delta i sådan befolkningsskyddsutbildning som Räddningsinstitutet ordnar. Dessa bestämmelser är förenliga med bestämmelserna i räddningslagen och självstyrelselagen för Åland.

Med stöd av det som anges ovan kan de föreslagna lagarna enligt regeringens uppfattning stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av räddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i räddningslagen (379/2011) 23–25, 28, 29 och 44 §, 55 § 2 mom., 85 §, 96 § 2 mom. och 104 § 5 mom., av dem 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 415/2015 och 104 § 5 mom. sådant det lyder i lag (/),
ändras 6 § 3 mom., 16 § 3 mom., 18 § 2 mom., 19 § 3 mom., 20 och 21 §, 22 b § 1 mom., 22 c § 1 mom., 26, 27 och 30 §, 31 § 1 mom., 33 §, 34 § 1 mom., 36 § 1 mom., 40 § 2 mom., 42 § 2 mom., 46 § 1 mom. och 2 mom. 12 punkten, 47 § 1 mom., 48 § 3 mom., 49 § 1 mom., 50 § 1 mom., 65 § 1 och 3 mom., 66 § 2 mom., 67 §, 79 § 3 mom., 80 §, 81 § 1 och 2 mom., 82 och 83 §, 87 § 1 mom., 88 §, 89 § 2 mom. 8 punkten och 6 mom., 96 § 1 mom., 99, 103, 108 och 109 § samt 111 a § 3 mom.,
av dem 22 b § 1 mom., 22 c § 1 mom. och 26 § 1 mom. sådana de lyder i lag (/), 27 § sådan den lyder delvis ändrad i (/) och (/), 31 § 1 mom., 36 § 1 mom., 46 § 1 mom. och 2 mom. 12 punkten, 47 § 1 mom., 49 §, 65 § 3 mom., 66 § 2 mom., 67 §, 80 § 3 mom., 87 § 1 mom., 103, 109 § och 111 a § 3 mom. sådana de lyder i lag (/) och 89 § sådan den lyder i lag 1171/2016 och
fogas till 2 a § 1 mom., sådant det lyder i lag (/), en ny 6 punkt som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 a §

Definitioner

I denna lag avses med

6) *räddningsverk* ett i 52 § i landskapslagen (/) avsett affärsverk i landskapet som svarar för räddningsväsendets uppgifter i landskapet eller en del av affärsverket som svarar för produktionen av räddningsväsendets tjänster i landskapet.

6 §

Att göra upp öppen eld

Landskapets räddningsmyndighet kan av grundad anledning förbjuda öppen eld i landskapet eller inom en del av det för viss tid. Tillräcklig information ska ges om beslutet.

3 kap.

Skyldigheter för verksamhetsidkare samt byggnaders ägare och innehavare

16 §

Räddningsplan för offentlig tillställning

Räddningsplanen för en offentlig tillställning ska ges in till landskapets räddningsmyndighet minst 14 dygn innan tillställningen börjar. Landskapets räddningsmyndighet kan av särskilda skäl godta att räddningsplanen för en offentlig tillställning ges in senare än så. Om den utredning och bedömning av farorna och riskerna i anslutning till tillställningen som avses i 2 mom. eller de säkerhetsarrangemang och anvisningar som bestämts utifrån dem enligt landskapets räddningsmyndighets bedömning är bristfälliga, kan myndigheten återsända planen för komplettering. Landskapets räddningsmyndighet ska också vid behov förrätta brandsyn enligt 80 § på objektet och vidta åtgärder enligt 81 och 82 §. Landskapets räddningsmyndighet ska vid behov underrätta polisen och den hälsovårdsmyndighet som ansvarar för den prehospitala akutsjukvården om en plan som den tillställts. Bestämmelser om skyldigheten att till räddningsmyndigheten göra en anmälan om användning av explosiva varor eller farliga kemikalier som specialeffekter finns i 81 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

18 §

Utrymnings säkerhet i vårdinrättningar samt vid service- och stödboende

Med verksamhetsidkare enligt 1 mom. avses landskap, kommuner och andra offentligrättsliga samfund som sköter driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende. Med verksamhetsidkare avses också företag och andra sammanslutningar som med stöd av avtal som ingåtts med ett landskap, en kommun eller något annat offentligrättsligt samfund eller annars svarar för eller sköter driften av en vårdinrättning eller ordnandet av service- och stödboende.

19 §

Utredning om utrymnings säkerheten

Utredningen om utrymnings säkerheten och ändringar i den ska lämnas till landskapets räddningsmyndighet för den bedömning som avses i 20 § 1 mom. Utredningen ska dessutom delges byggnadstillsynsmyndigheten.

20 §

Bedömning av och genomförandeplan för utrymnings säkerheten

Landskapets räddningsmyndighet ska utifrån utredningen om utrymnings säkerheten bedöma om utrymnings säkerheten uppfyller kraven enligt 18 §.

RP 240/2018 rd

Innan ett ärende som avses i 1 mom. avgörs kan landskapets räddningsmyndighet ålägga verksamhetsidkaren att inom utsatt tid komplettera den i 19 § avsedda utredningen om utrymningssäkerheten och att i samarbete med räddningsverket genomföra en utrymningsövning i objektet.

Om utrymningssäkerheten inte uppfyller kraven enligt 18 §, ska verksamhetsidkaren inom den tid som landskapets räddningsmyndighet utsätter göra upp en plan för hur utrymningssäkerheten ska fås att överensstämja med kraven.

21 §

Föreläggande om utrymningssäkerhet

Om de åtgärder som verksamhetsidkaren planerat i enlighet med 20 § 3 mom. inte räcker för att få utrymningssäkerheten i objektet att överensstämja med kraven, ska landskapets räddningsmyndighet meddela ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 §. Myndigheten kan då också ställa särskilda säkerhetskrav enligt 82 §.

22 b §

Skyldighet för innehavare av stora oljelager att sörja för bekämpningsberedskapen

Om oljemängden på ett lagerområde som är beläget någon annanstans än vid kusten uppgår till en miljon liter eller mer, är upplagraren skyldig att göra upp en plan för eventuella oljeskador i området. Upplagraren ska också skaffa materiel som behövs för att förebygga och begränsa oljeskador och se till att personal som är förtrogen med användningen av materielen finns tillgänglig. Planen ska delges regionförvaltningsverket.

22 c §

Skyldighet för hamninnehavare och verksamhetsidkare i kustområdet att sörja för bekämpningsberedskapen

Innehavaren av en hamn som i huvudsak är avsedd för handelssjöfart och verksamhetsidkaren vid någon annan anläggning som i ett kustområde lagrar en miljon liter eller mer olja eller andra skadliga ämnen är skyldig att göra upp en plan för eventuella oljeskador och fartygskemikalieolyckor i området. Hamninnehavaren och verksamhetsidkaren ska skaffa materiel som behövs för att förebygga och begränsa oljeskador och fartygskemikalieolyckor. Verksamhetsidkaren ska också se till att utbildad personal finns tillgänglig för att använda bekämpningsmaterielen. Planen ska delges regionförvaltningsverket.

26 §

Räddningsmyndigheter

Företrädare för statliga räddningsmyndigheter är inrikesministeriets räddningsöverdirektör och de tjänstemän vid inrikesministeriet som denne förordnat.

Företrädare för landskapets räddningsmyndigheter är den högsta tjänsteinnehavaren vid landskapets räddningsverk och de tjänsteinnehavare vid räddningsverket som denne förordnat.

27 §

Uppgifter för landskapets räddningsväsende och räddningsverk

Landskapet ansvarar för ordnandet av räddningsväsendet i enlighet med det som föreskrivs i landskapslagen och lagen om ordnade av räddningsväsendet (/).

Räddningsverket ska inom sitt område sörja för

1) den styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation inom räddningsväsendet som syftar till att förebygga eldsvådor och andra olyckor och ha beredskap att avvärja olyckor samt till ändamålsenlig verksamhet i olyckssituationer och tillbud och när följderna av olyckor begränsas,

2) räddningsväsendets tillsynsuppgifter,

3) varning av befolkningen vid tillbud och olyckor samt det larmsystem som behövs för detta,

4) de uppgifter som hör till räddningsverksamheten.

Utöver det som föreskrivs i 2 mom. ska räddningsverket

1) sköta uppgifter i anknytning till den prehospitala akutsjukvården enligt vad landskapet beslutar,

2) delta i upprätthållandet av den beredskap som krävs för att vid räddningsinsatser lämna sådant bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot sådant internationellt bistånd som avses i 38 §,

3) sköta även andra uppgifter som ålagts landskapets räddningsväsende i någon annan lag.

Närmare bestämmelser om landskapets och räddningsverkets uppgifter inom räddningsväsendet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Släckvatten

Räddningsverket ska göra upp en plan för anskaffning och leverans av släckvatten (*släckvattenplan*) i samarbete med de kommuner som hör till landskapets område samt de vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster (119/2001) som bedriver verksamhet inom landskapets område och de vattenverk som levererar vatten till dem. Släckvattenplanen ska göras upp så att anskaffningen och leveransen av släckvatten motsvarar de olycksrisker som fastställts i det servicenivåbeslut som avses i 12 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet. Släckvattenplanen godkänns av landskapsfullmäktige.

Kommunen ska inom sitt område sörja för anskaffningen av släckvatten för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Kommunen ska beakta anskaffningen av släckvatten i planen för utvecklande av vattentjänsterna enligt lagen om vattentjänster och när den godkänner vattentjänstverkets verksamhetsområde enligt lagen om vattentjänster. Kommunens ansvar för anskaffningen av släckvatten omfattar dessutom skyldighet att sörja för de släckvattentäkter i naturliga vattenkällor som ska anges i släckvattenplanen.

Vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster och vattenverk som levererar vatten till dem levererar släckvatten från vattenledningsnätet för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Leverans av släckvatten omfattar vattenanskaffning och ledning av vattnet till de brandposter och släckvattenstationer som hör till vattentjänstverkets nätverk. Leveransen av släckvatten omfattar dessutom underhåll och service av brandposter och släckvattenstationer. Grunderna för fördelningen av kostnaderna för leverans av släckvatten överenskomms i släckvattenplanen mellan den kommun som i enlighet med 2 mom. ansvarar för anskaffningen av släckvatten och det vattentjänstverk som levererar släckvatten.

31 §

Ansvaret för spaning efter skogsbränder och utfärdande av varning för skogs- och gräsbrand

Inrikesministeriet ska ordna effektiv spaning efter skogsbränder på glest bebodda områden, om risken för skogsbrand är uppenbar.

33 §

Larmanvisningar

Räddningsverket ska i samarbete med de myndigheter som deltar i räddningsverksamheten och som ger handräckning samt Nödcentralverket avfatta en anvisning om tillkallande av resurser som behövs för räddningsverksamheten. I larmanvisningen ska också vikt fästas vid samarbetet mellan räddningsverken enligt ett i 51 § i landskapslagen avsett avtal samt skyldigheten enligt 45 § i denna lag för ett räddningsverk att bistå ett annat räddningsverk.

Larmanvisningen ska avfattas så att nödcentralen kan larma de närmaste ändamålsenliga enheterna oberoende av vilket landskap de är från.

Räddningsverken ska sinsemellan och tillsammans med Nödcentralverket samordna larmanvisningarna nationellt.

34 §

Ledning av räddningsverksamhet

Räddningsledare är räddningsmyndigheten i det landskap där olyckan eller tillbudet har uppstått, om inte något annat har avtalats med stöd av 51 § i landskapslagen eller föreskrivs med stöd av 3 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet. Räddningsverksamheten kan dock tillfälligt ledas av någon annan som är anställd hos räddningsverket eller av någon som hör till en avtalsbrandkår, till dess att den behöriga räddningsmyndigheten tar över ledningen av verksamheten. Räddningsledaren utför denna uppgift under tjänsteansvar.

36 §

Räddningsledarens befogenheter

För att släcka en eldsvåda och förhindra att den sprider sig, för att avvärja andra olyckor och begränsa skador och för att undvika fara har landskapets räddningsmyndighet och den statliga räddningsmyndigheten, om situationen inte annars går att få under kontroll, rätt att

- 1) beordra människor att söka skydd samt verkställa utrymning,
 - 2) vidta sådana nödvändiga åtgärder som kan medföra skada för fast eller lös egendom,
 - 3) beordra att byggnader, kommunikations- och dataförbindelser och redskap samt materiel, redskap och förnödenheter, livsmedel, bränsle och smörjmedel samt släckningsmedel som behövs för räddningsverksamheten ska ställas till förfogande,
 - 4) även vidta andra åtgärder som behövs för räddningsverksamheten.
-

40 §

Efterröjning och efterbevakning samt efterbehandling

Om ägaren av objektet inte kan nås eller inte ser till att efterröjningen och efterbevakningen blir gjorda, har landskapets räddningsmyndighet rätt att vidta nödvändiga åtgärder på ägarens bekostnad.

42 §

Samarbete för att förebygga olyckor

Om myndigheterna i samband med sin tjänsteförättning upptäcker eller annars får kännedom om uppenbar brandrisk eller annan risk för olyckor i en byggnad, en bostad eller något annat objekt, ska de oberoende av eventuella sekretessbestämmelser underrätta landskapets räddningsmyndighet om saken. Anmälningsskyldigheten gäller också landskapet, kommunen, andra offentliga samfund och deras anställda samt verksamhetsidkare enligt 18 § 2 mom. som sköter driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende och deras anställda.

46 §

Samarbete inom räddningsverksamheten

Statliga myndigheter, landskapsmyndigheter och kommunala myndigheter samt deras inrättningar och affärsverk är skyldiga att under räddningsverkets ledning delta i planeringen av räddningsverksamheten på det sätt som föreskrivs i 47 § och att vid olyckor och tillbud handla så att räddningsverksamheten kan skötas effektivt.

I det syfte som föreskrivs i 1 mom. ska

12) de ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för statens olika verksamhetsområden och de ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för landskapets samt kommunens och samkommunens olika verksamhetsområden förbereda sig för och delta i räddningsverksamheten i enlighet med sina uppgiftsområden, sin inbördes uppgiftsfördelning och lagstiftningen om dem,

47 §

Planer för räddningsväsendet

Räddningsverket ska göra upp planer för den räddningsverksamhet och den ledning av räddningsverksamheten som olycksriskerna i landskapet kräver.

48 §

Extern räddningsplan för objekt som medför särskild risk

RP 240/2018 rd

Inrikesministeriet övervakar genomförandet av den externa räddningsplanen och övningarna. Om en olycka inträffat ska anteckningar göras i det åtgärdsregister som avses i 91 §.

49 §

Skyldighet att ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet handräckning och experthjälp

Utöver det som föreskrivs i 46 § om samarbete mellan myndigheter inom räddningsverksamheten är statliga myndigheter, landskapsmyndigheter och kommunala myndigheter och deras inrättningar samt Finlands skogscentral, som avses i lagen om Finlands skogscentral (418/2011), skyldiga att på begäran ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet sådan handräckning som hör till deras verksamhetsområde eller annars är förenlig med det för utförandet av en uppgift som räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet ska sköta enligt denna lag. Samma skyldighet har statligt ägda affärsverk och bolag.

50 §

Räddningsmyndighetens handräckning till andra myndigheter

Räddningsmyndigheten kan ge handräckning som är förenlig med dess verksamhetsområde för utförandet av en uppgift som i lag föreskrivits för en statlig myndighet, landskapsmyndighet eller kommunal myndighet eller deras inrättningar.

65 §

Samarbete vid befolkningsskyddsberedskap

Befolkningsskyddsuppgifter som statliga myndigheter, landskapsmyndigheter och kommunala myndigheter och deras inrättningar och affärsverk samt andra offentliga samfund har ansvar för samt beredskap för sådana uppgifter ingår i tjänsteåliggandena för deras tjänsteinnehavare och befattningshavare och i arbetsuppgifterna för deras anställda i arbetsavtalsförhållande. Detsamma gäller deltagande i utbildning som behövs för dessa uppgifter.

Myndigheterna inom räddningsväsendet ska sörja för samordningen av den verksamhet och de planer som krävs för de befolkningsskyddsuppgifter som de ansvarar för. Statens ämbetsverk på Åland sköter allmänt samordningen av de befolkningsskyddsförberedelser och befolkningsskyddsarrangemang som gäller landskapet Åland.

66 §

Skydd enligt Genèvekonventionerna

Inrikesministeriet beslutar på framställning av det behöriga ministeriet eller landskapets räddningsmyndighet vilka personer, vilken materiel samt vilka lokaler som berörs av skyddet enligt 1 mom. I landskapet Åland görs framställningen av Statens ämbetsverk på Åland.

67 §

Skyldighet att delta i befolkningskyddsutbildning

Inrikesministeriet kan på framställning av det behöriga ministeriet eller landskapets räddningsmyndighet förordna ledningen och annan specialpersonal inom befolkningskyddet att högst tio dygn om året delta i befolkningskyddsutbildning som Räddningsinstitutet ordnar. I landskapet Åland görs framställningen av Statens ämbetsverk på Åland.

79 §

Tillsynsplan

Tillsynsplanen ska basera sig på det servicenivåbeslut som landskapets räddningsväsende fattat. Tillsynsplanen ska ses över årligen och när det finns särskild orsak till översyn. Tillsynsplanen ska delges inrikesministeriet.

80 §

Förrättande av brandsyn och andra tillsynsuppgifter

Landskapets räddningsmyndighet får förrätta brandsyn och vidta andra åtgärder som tillsynsuppgiften enligt 78 § förutsätter.

Brandsyn får förrättas i byggnader och konstruktioner, i lägenheter och bostäder som hör till dem och i andra objekt. Den som förrättar brandsyn ska ges tillträde till alla utrymmen och objekt som synen gäller. En representant för syneobjektet ska visa upp föreskrivna planer och övriga handlingar samt förevisa hur brandsäkerheten är ordnad.

Ägaren och innehavaren av en fastighet samt en verksamhetsidkare ska på begäran avgiftsfritt tillställa landskapets räddningsmyndighet räddningsplanen enligt 15 §, planerna enligt 22 b och 22 c § och eventuella andra handlingar över objektets brand- och utrymningssäkerhet som landskapets räddningsmyndighet behöver för sin tillsynsuppgift enligt 78 §.

Vid brandsyn ska det föras protokoll som i allt väsentligt specificerar syneobjektet, brandsynens förlopp, inspektörens viktigaste iakttagelser, den utredning som representanten för syneobjektet visar upp och slutsatser med motiveringar. Protokoll ska också föras, om landskapets räddningsmyndighet annars i samband med tillsynen utfärdar ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 § eller avbryter verksamhet som medför omedelbar brandrisk eller risk för någon annan olycka. Protokollet ska utan dröjsmål delges parterna.

81 §

Föreläggande att avhjälpa brister och avbrytande av verksamheten

Om landskapets räddningsmyndighet i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i denna lag, ska myndigheten bestämma att de ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska en frist utsättas.

Om landskapets räddningsmyndighet i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift enligt denna lag konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i någon annan lag och bedömer att bristerna medför allvarlig risk för människors säkerhet, kan myndigheten bestämma att bristerna ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska landskapets räddningsmyndighet underrätta den behöriga tillsynsmyndigheten om saken.

82 §

Särskilda säkerhetskrav

Om verksamheten eller förhållandena på en plats medför större risk än normalt för människors säkerhet, brandsäkerheten eller miljön, kan landskapets räddningsmyndighet om det är nödvändigt ålägga verksamhetsidkaren att till platsen skaffa ändamålsenlig släckningsmateriel och annan utrustning som underlättar räddningsarbetet eller installera en automatisk släckanläggning eller att på platsen vidta andra nödvändiga åtgärder för förebyggande av olyckor och skydd av människor och egendom vid olyckor.

Om uppfyllandet av säkerhetskraven på platsen i fråga förutsätter bygglov eller åtgärdstillstånd, ska landskapets räddningsmyndighet i samband med beredningen av ett i 1 mom. avsett föreläggande höra kommunens byggnadstillsynsmyndighet enligt 124 § i markanvändnings- och bygglagen om de särskilda säkerhetskraven på den platsen.

83 §

Försvarsmaktens platser som ska hemlighållas

Bestämmelserna i 78 § gäller inte platser som Försvarsmakten besitter, om dessa ska hemlighållas med hänsyn till rikets säkerhet och Försvarsmakten har meddelat landskapets räddningsmyndighet att den själv sköter tillsynsuppgiften. Försvarsmakten svarar för brandsynen på dessa platser. Närmare bestämmelser om brandsyner får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

87 §

Skyldighet att lämna statistiska uppgifter

Landskapets räddningsmyndighet ska avgiftsfritt lämna inrikesministeriet och Räddningsinstitutet sådana uppgifter om räddningsväsendets prestationer, resurser, arrangemang och andra beredskapsåtgärder samt uppgifter ur åtgärdsregistret som behövs för statistik. Uppgifterna kan vid behov lämnas ut genom teknisk anslutning och de kan även innehålla sekretessbelagd information.

88 §

Rätt att få uppgifter i samband med brandutredning och undersökning av olyckor

När landskapets räddningsmyndighet utför brandutredning enligt 41 § och när medlemmar och sakkunniga i en undersökningskommission förordnats att undersöka en olycka i enlighet med 107 § har de rätt att få tillträde till olycksplatsen och att ta prover samt att oberoende av sekretessbestämmelserna av företrädaren för olycksplatsen och myndigheterna avgiftsfritt få uppgifter och handlingar som är nödvändiga för utredningen eller undersökningen.

89 §

Rätt att få uppgifter för räddningsverksamhet och tillsynsuppgifter

I detta syfte har räddningsmyndigheten, både för att sköta tillsynsuppgifter och för att planera och fullgöra räddningsverksamheten, rätt att

8) från kommunens eller landskapets byggnadstillsynsmyndigheter få uppgifter om bygglov enligt 125 § i markanvändnings- och bygglagen och åtgärdstillstånd enligt 126 § i den lagen samt om ansökningar om sådana lov och tillstånd enligt 131 § i den lagen, på det sätt som överenskommit med byggnadstillsynsmyndigheten,

Bestämmelserna i 1–4 mom. gäller inte i 83 § avsedda platser som ska hemlighållas. Försvarsmakten ska dock lämna landskapets räddningsmyndighet och nödcentralen sådana uppgifter om platsen för ett räddningsuppdrag som krävs för att räddningsuppdraget ska kunna utföras säkert och på tillbörligt sätt.

96 §

Vissa avgiftsbelagda prestationer

Landskapsfullmäktige beslutar på det sätt som föreskrivs i landskapslagen om vilka av landskapets räddningsmyndighets i denna lag avsedda prestationer som ska vara avgiftsbelagda och om storleken på avgifterna. Avgift kan tas ut för

- 1) brandsyn eller annan tillsynsåtgärd enligt den tillsynsplan som avses i 79 §,
- 2) uppdrag som har orsakats av återkommande felaktig funktion hos en brandlarmanläggning som är ansluten till nödcentralen,
- 3) uppdrag som är avgiftsbelagda enligt vad som föreskrivs särskilt i någon annan lag.

En förutsättning för att den avgift som avses i 1 mom. 2 punkten tas ut är att brandlarmanläggningen tidigare har orsakat ett felaktigt larm och att landskapets räddningsmyndighet skriftligt har uppmanat ägaren eller innehavaren av objektet eller verksamhetsidkaren att reparera anläggningen eller vidta andra behövliga åtgärder för att förhindra felaktiga brandlarm. Avgifterna enligt 1 mom. 1 och 2 punkten får tas ut hos objektets ägare eller innehavare eller verksamhetsidkaren.

99 §

Kostnader för släckning av skogs- och terrängbränder

Om en skogsbrand eller terrängbrand har spritt sig till ett område som omfattar flera landskap, betalas släckningskostnaderna av det räddningsverk inom vars område branden började, om inte något annat avtalas. De övriga räddningsverken ska betala sin andel av dessa kostnader i förhållande till den eldhärjade arealen eller enligt någon annan skäligen grund.

103 §

Ersättning för olycksfall och yrkessjukdom i samband med räddningsverksamhet

För olycksfall eller yrkessjukdom som har drabbat någon i räddningsverksamhet eller befolkningsskyddsuppgifter betalas ersättning av statens medel enligt samma grunder som gäller för olycksfall i arbetet eller yrkessjukdom enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). Ersättning betalas endast till den del som den skadade inte har rätt till en minst lika stor ersättning enligt någon annan lag. Rätt att få ersättning har den som

- 1) har vidtagit räddningsåtgärder på eget initiativ med stöd av handlingskyldigheten enligt 3 §,

- 2) hör till en avtalsbrandkår eller annan sammanslutning som har ingått avtal men inte är berättigad till ersättningar enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkes-sjukdomar,
- 3) i enlighet med 37 § 1 mom. har förordnats att bistå vid räddningsverksamhet,
- 4) frivilligt har deltagit i räddningsverksamhet på det sätt som avses i 51 §, eller
- 5) med stöd av 67 § har förordnats att delta i befolkningskyddsutbildning.

Det som föreskrivs i 1 mom. gäller också utbildningsverksamhet enligt denna lag för en avtalsbrandkår och en annan sammanslutning som ingått avtal, och fastighetsskötsel och materielvård samt första insatsen i anslutning till avtalsenliga uppgifter.

108 §

Installation av räddningsväsendets anordningar

Landskapets räddningsmyndighet har rätt att placera anordningar som räddningsväsendet behöver i byggnader och konstruktioner. Byggnadens eller konstruktionens ägare och innehavare ska höras innan anordningarna placeras. I fråga om placeringen tillämpas vad som i 161–163 § i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs om placeringen av samhällstekniska anordningar.

109 §

Särskilda krav som gäller myndighetsnätets tillgänglighet

Om ett i 250 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsett myndighetsnätets tillgänglighet av orsaker som har att göra med konstruktionen hos en byggnad eller konstruktion är förhindrad eller otillräcklig i en byggnad eller konstruktion där risken för människors säkerhet är större än sedvanligt och räddningsverksamheten därför inte kan skötas på behörigt sätt, kan landskapets räddningsmyndighet bestämma att byggnadens eller konstruktionens ägare ska skaffa nödvändiga anordningar som säkerställer myndighetsnätets tillgänglighet och se till att de är i funktionsdugligt skick.

111 a §

Efterbehandling av oljeskador

Efterbehandlingen leds av den myndighet som den berörda kommunen bestämt. Regionförvaltningsverket styr och samordnar efterbehandlingsarbetet, om bekämpningen omfattar flera kommuner.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De förordnanden som det lokala räddningsverkets högsta tjänsteinnehavare meddelat i fråga om tjänsteinnehavarna vid räddningsverket och som var i kraft vid ikraftträdandet av denna lag förblir i kraft, om inte den högsta tjänsteinnehavaren vid landskapets räddningsverk bestämmer något annat med stöd av 26 § 2 mom.

Landskapet Nyland och dess räddningsverk har till uppgift att med stöd av godkännandet enligt 55 § 2 mom., som upphävts genom denna lag, sköta den utbildning av räddningsmän som 2021 pågår vid Räddningsskolan vid Helsingfors stads räddningsverk, som ger yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsområdet, så att de som studerar för avläggande av examen kan slutföra sina studier enligt läroplanen under 2021.

RP 240/2018 rd

2.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Räddningsinstitutet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Räddningsinstitutet (607/2006) 2 § 3 mom., sådant det lyder i lag (/),
som följer:

2 §

Räddningsinstitutets uppgift

Räddningsinstitutet ska även svara för

- 1) ordnandet av regionala försvarskurser och genomförandet av dem i samarbete med Försvarsmakten och landskapen,
- 2) ordnandet av landskapens gemensamma beredskapsövningar och övningar med avseende på störningar och genomförandet av dem i samarbete med landskapen, samt
- 3) beredningen, uppdateringen och utvecklingen av läroplanen, utbildningen av utbildare, förandet av registret över utbildare samt produktionen av undervisningsmaterial för i räddningsverksamhet deltagande personal i bisyssla och personal hos en i 2 a § 1 mom. 5 punkten i räddningslagen avsedd avtalsbrandkår och andra sammanslutningar som ingått avtal.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om brandskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om brandskyddsfonden (306/2003) 14 § 2 mom., sådant det lyder i lag
1057/2006, som följer:

14 §

Understöd och annan finansiering

Ur brandskyddsfonden kan beviljas allmänt understöd och specialunderstöd till organisationer inom räddningsbranschen och andra motsvarande sammanslutningar samt specialunderstöd till kommuner, landskap och avtalsbrandkårer.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av 4 § i sjöräddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjöräddningslagen (1145/2001) 4 § 1 mom. och 2 mom. 5 punkten, sådana de lyder i lag 582/2018, som följer:

4 §

Övriga myndigheter och aktörer som deltar i sjöräddning

Nödcentralsverket, Meteorologiska institutet, landskapets räddningsmyndighet som avses i räddningslagen (379/2011), Trafiksäkerhetsverket, Trafikverket, polisen, Försvarmakten, social- och hälsovårdsmyndigheterna, Tullen och miljömyndigheterna (*övriga sjöräddningsmyndigheter*) är utöver Gränsbevakningsväsendet skyldiga att utan ersättning delta i uppgifter inom sjöräddningstjänsten, om det är motiverat med tanke på de uppgifter som ingår i deras verksamhetsområden eller om det behövs med beaktande av hur allvarligt det kritiska läget är eller dess särskilda karaktär, och utförandet av uppgiften inte avsevärt äventyrar myndighetens utförande av någon annan viktig lagstadgad uppgift.

De övriga sjöräddningsmyndigheterna har följande uppgifter inom sjöräddningstjänsten:

5) landskapets räddningsmyndighet, polisen och Tullen deltar i efterspanings- och räddningsverksamheten genom att ställa personal och materiel till förfogande; landskapets räddningsväsende deltar i den specialutbildade insatsstyrkan till sjöss om landskapets räddningsväsende och Gränsbevakningsväsendet särskilt har avtalat om detta,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 22 november 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Inrikesminister Kai Mykkänen

1.

Lag

om ändring av räddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i räddningslagen (379/2011) 23–25, 28, 29 och 44 §, 55 § 2 mom., 85 §, 96 § 2 mom. och 104 § 5 mom., av dem 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 415/2015 och 104 § 5 mom. sådant det lyder i lag (/),
ändras 6 § 3 mom., 16 § 3 mom., 18 § 2 mom., 19 § 3 mom., 20 och 21 §, 22 b § 1 mom., 22 c § 1 mom., 26, 27 och 30 §, 31 § 1 mom., 33 §, 34 § 1 mom., 36 § 1 mom., 40 § 2 mom., 42 § 2 mom., 46 § 1 mom. och 2 mom. 12 punkten, 47 § 1 mom., 48 § 3 mom., 49 § 1 mom., 50 § 1 mom., 65 § 1 och 3 mom., 66 § 2 mom., 67 §, 79 § 3 mom., 80 §, 81 § 1 och 2 mom., 82 och 83 §, 87 § 1 mom., 88 §, 89 § 2 mom. 8 punkten och 6 mom., 96 § 1 mom., 99, 103, 108 och 109 § samt 111 a § 3 mom.,
av dem 22 b § 1 mom., 22 c § 1 mom. och 26 § 1 mom. sådana de lyder i lag (/), 27 § sådan den lyder delvis ändrad i (/) och (/), 31 § 1 mom., 36 § 1 mom., 46 § 1 mom. och 2 mom. 12 punkten, 47 § 1 mom., 49 §, 65 § 3 mom., 66 § 2 mom., 67 §, 80 § 3 mom., 87 § 1 mom., 103, 109 § och 111 a § 3 mom. sådana de lyder i lag (/) och 89 § sådan den lyder i lag 1171/2016 och
fogas till 2 a § 1 mom., sådant det lyder i lag (/), en ny 6 punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 a §

Definitioner

I denna lag avses med

(ny)

6) **räddningsverk** ett i 52 § i landskapslagen (/) avsett affärsverk i landskapet som svarar för räddningsväsendets uppgifter i landskapet eller en del av affärsverket som svarar för produktionen av räddningsväsendets tjänster i landskapet.

6 §

Att göra upp öppen eld

6 §

Att göra upp öppen eld

Den lokala räddningsmyndigheten kan av Landskapets räddningsmyndighet kan av

grundad anledning förbjuda öppen eld inom räddningsväsendets område eller inom en del av det för viss tid. Tillräcklig information ska ges om beslutet.

3 kap

Skyldigheter för verksamhetsidkare samt byggnaders ägare och innehavare

16 §

Räddningsplan för offentlig tillställning

Räddningsplanen för en offentlig tillställning ska ges in till den lokala räddningsmyndigheten minst 14 dygn innan tillställningen börjar. Den lokala räddningsmyndigheten kan av särskilda skäl godta att räddningsplanen för en offentlig tillställning ges in senare än så. Om den utredning och bedömning av farorna och riskerna i anslutning till tillställningen som avses i 2 mom. eller de säkerhetsarrangemang och anvisningar som bestämts utifrån dem enligt den lokala räddningsmyndighetens bedömning är bristfälliga, kan myndigheten återsända planen för komplettering. Den lokala räddningsmyndigheten ska också vid behov förrätta brandsyn enligt 80 § på objektet och vidta åtgärder enligt 81 och 82 §. Den lokala räddningsmyndigheten ska vid behov underrätta polisen och den hälsovårdsmyndighet som ansvarar för den prehospitala akutsjukvården om en plan som den tillställts. Användning av explosiva varor eller brand- och explosionsfarliga kemikalier som specialeffekter ska anmälas på förhand till den lokala räddningsmyndigheten på det sätt som föreskrivs i 81 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

18 §

Utrymningssäkerhet i vårdinrättningar samt vid service- och stödboende

Med verksamhetsidkare enligt 1 mom. avses kommuner och andra offentligrättsliga samfund som ombesörjer driften av vårdin-

grundad anledning förbjuda öppen eld i *landskapet* eller inom en del av det för viss tid. Tillräcklig information ska ges om beslutet.

3 kap.

Skyldigheter för verksamhetsidkare samt byggnaders ägare och innehavare

16 §

Räddningsplan för offentlig tillställning

Räddningsplanen för en offentlig tillställning ska ges in till *landskapets räddningsmyndighet* minst 14 dygn innan tillställningen börjar. *Landskapets räddningsmyndighet* kan av särskilda skäl godta att räddningsplanen för en offentlig tillställning ges in senare än så. Om den utredning och bedömning av farorna och riskerna i anslutning till tillställningen som avses i 2 mom. eller de säkerhetsarrangemang och anvisningar som bestämts utifrån dem enligt *landskapets räddningsmyndighets* bedömning är bristfälliga, kan myndigheten återsända planen för komplettering. *Landskapets räddningsmyndighet* ska också vid behov förrätta brandsyn enligt 80 § på objektet och vidta åtgärder enligt 81 och 82 §. *Landskapets räddningsmyndighet* ska vid behov underrätta polisen och den hälsovårdsmyndighet som ansvarar för den prehospitala akutsjukvården om en plan som den tillställts. *Bestämmelser om skyldigheten att till räddningsmyndigheten göra en anmälan om användning av explosiva varor eller farliga kemikalier som specialeffekter finns i 81 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).*

18 §

Utrymningssäkerhet i vårdinrättningar samt vid service- och stödboende

Med verksamhetsidkare enligt 1 mom. avses *landskap*, kommuner och andra offentligrättsliga samfund som sköter driften av

rättningar och ordnandet av service- och stödboende. Med verksamhetsidkare avses också företag och andra sammanslutningar som med stöd av avtal som ingåtts med en kommun eller något annat offentligrättsligt samfund eller annars svarar för eller ombesörjer att en vårdinrättning drivs eller service- och stödboende ordnas.

19 §

Utredning om utrymningssäkerheten

Utredningen om utrymningssäkerheten och ändringar i den ska lämnas till den lokala räddningsmyndigheten för den bedömning som avses i 20 § 1 mom. Utredningen ska dessutom delges byggnadstillsynsmyndigheten.

20 §

Bedömning av och genomförandeplan för utrymningssäkerheten

Den lokala räddningsmyndigheten ska utifrån utredningen om utrymningssäkerheten bedöma om utrymningssäkerheten uppfyller kraven enligt 18 §.

Innan ett ärende som avses i 1 mom. avgörs kan den lokala räddningsmyndigheten ålägga verksamhetsidkaren att inom utsatt tid komplettera den i 19 § avsedda utredningen om utrymningssäkerheten och att i samarbete med räddningsverket genomföra en utrymningsövning i objektet.

Om utrymningssäkerheten inte uppfyller kraven enligt 18 §, ska verksamhetsidkaren inom den tid som den lokala räddningsmyndigheten utsätter göra upp en plan för hur utrymningssäkerheten ska fås att överensstämma med kraven.

21 §

Föreläggande om utrymningssäkerhet

Om de åtgärder som verksamhetsidkaren planerat i enlighet med 20 § 3 mom. inte räcker för att få utrymningssäkerheten i objektet att överensstämma med kraven, ska

vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende. Med verksamhetsidkare avses också företag och andra sammanslutningar som med stöd av avtal som ingåtts med ett *landskap*, en kommun eller något annat offentligrättsligt samfund eller annars svarar för eller sköter driften av en vårdinrättning eller ordnandet av service- och stödboende.

19 §

Utredning om utrymningssäkerheten

Utredningen om utrymningssäkerheten och ändringar i den ska lämnas till *landskapets räddningsmyndighet* för den bedömning som avses i 20 § 1 mom. Utredningen ska dessutom delges byggnadstillsynsmyndigheten.

20 §

Bedömning av och genomförandeplan för utrymningssäkerheten

Landskapets räddningsmyndighet ska utifrån utredningen om utrymningssäkerheten bedöma om utrymningssäkerheten uppfyller kraven enligt 18 §.

Innan ett ärende som avses i 1 mom. avgörs kan *landskapets räddningsmyndighet* ålägga verksamhetsidkaren att inom utsatt tid komplettera den i 19 § avsedda utredningen om utrymningssäkerheten och att i samarbete med räddningsverket genomföra en utrymningsövning i objektet.

Om utrymningssäkerheten inte uppfyller kraven enligt 18 §, ska verksamhetsidkaren inom den tid som *landskapets räddningsmyndighet* utsätter göra upp en plan för hur utrymningssäkerheten ska fås att överensstämma med kraven.

21 §

Föreläggande om utrymningssäkerhet

Om de åtgärder som verksamhetsidkaren planerat i enlighet med 20 § 3 mom. inte räcker för att få utrymningssäkerheten i objektet att överensstämma med kraven, ska

den lokala räddningsmyndigheten meddela ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 §. Myndigheten kan då också ställa särskilda säkerhetskrav enligt 82 §.

22 b §

Skyldighet för innehavare av stora oljelager att sörja för bekämpningsberedskapen

Om oljemängden på ett lagerområde som är beläget någon annanstans än vid kusten uppgår till en miljon liter eller mer, är upplagraren skyldig att göra upp en plan för oljeskador i området. Upplagraren ska också anskaffa materiel som behövs för att förebygga och begränsa oljeskador och se till att personal som är förtrogen med användningen av materielen finns tillgänglig. Planen ska delges närings-, trafik- och miljöcentralen.

22 c §

Skyldighet för hamninnehavare och verksamhetsutövare i kustområdet att sörja för bekämpningsberedskapen

Innehavaren av en hamn som i huvudsak är avsedd för handelssjöfart och verksamhetsutövaren vid någon annan inrättning som i ett kustområde lagrar en miljon liter eller mer olja eller andra skadliga ämnen ska göra upp en plan för oljeskador och fartygskemikalieolyckor i området. Hamninnehavaren och verksamhetsutövaren ska skaffa materiel som behövs för att förebygga och begränsa oljeskador och fartygskemikalieolyckor. Verksamhetsutövaren ska också se till att utbildad personal finns tillgänglig för att använda bekämpningsmaterielen. Planen ska delges närings-, trafik- och miljöcentralen.

23 §

Inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter

Inrikesministeriet ska leda, styra och utöva tillsyn över räddningsväsendet samt tillgången till och nivån på dess tjänster, svara

landskapets räddningsmyndighet meddela ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 §. Myndigheten kan då också ställa särskilda säkerhetskrav enligt 82 §.

22 b §

Skyldighet för innehavare av stora oljelager att sörja för bekämpningsberedskapen

Om oljemängden på ett lagerområde som är beläget någon annanstans än vid kusten uppgår till en miljon liter eller mer, är upplagraren skyldig att göra upp en plan för eventuella oljeskador i området. Upplagraren ska också skaffa materiel som behövs för att förebygga och begränsa oljeskador och se till att personal som är förtrogen med användningen av materielen finns tillgänglig. Planen ska delges *regionförvaltningsverket*.

22 c §

Skyldighet för hamninnehavare och verksamhetsidkare i kustområdet att sörja för bekämpningsberedskapen

Innehavaren av en hamn som i huvudsak är avsedd för handelssjöfart och verksamhetsidkaren vid någon annan anläggning som i ett kustområde lagrar en miljon liter eller mer olja eller andra skadliga ämnen *är skyldig* att göra upp en plan för *eventuella* oljeskador och fartygskemikalieolyckor i området. Hamninnehavaren och verksamhetsidkaren ska skaffa materiel som behövs för att förebygga och begränsa oljeskador och fartygskemikalieolyckor. Verksamhetsidkaren ska också se till att utbildad personal finns tillgänglig för att använda bekämpningsmaterielen. Planen ska delges *regionförvaltningsverket*.

23 §

Inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter

(upphävs)

för räddningsväsendets förberedelser och organisering i hela landet, samordna de olika ministeriernas och ansvarsområdenas verksamhet inom räddningsväsendet och dess utveckling samt sköta även andra uppgifter som i denna lag åläggs inrikesministeriet.

Regionförvaltningsverket ska övervaka räddningsväsendet samt tillgången till och nivån på räddningsväsendets tjänster inom sitt verksamhetsområde. Regionförvaltningsverket ska dessutom stödja inrikesministeriet i de uppgifter som föreskrivs i 1 mom. och sköta även andra uppgifter som i denna lag åläggs regionförvaltningsverket.

Närmare bestämmelser om inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter inom räddningsväsendet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Kommunernas ansvar för räddningsväsendet

Kommunerna ansvarar i samverkan för räddningsväsendet inom räddningsområdena (det lokala räddningsväsendet) enligt det som nedan föreskrivs närmare i denna lag.

Statsrådet beslutar om indelningen av landet i räddningsområden och om ändring av den fastställda områdesindelningen. Statsrådet fattar beslut om ändring av områdesindelningen på eget initiativ eller på initiativ som kommunerna inom ett räddningsområde lagt fram med den majoritet som föreskrivs i 57 § 1 mom. i kommunallagen (410/2015). I samband med att områdesindelningen ändras bestämmer statsrådet en tidsfrist för ändring av de gällande avtalen enligt 3 mom. När ett beslut som gäller områdesindelningen och ändring av den fattas ska de kommuner höras som berörs av områdesindelningen eller ändringen.

Räddningsområdets kommuner ska ha ett avtal om ordnande av räddningsväsendet. På godkännande och ändring av avtalet tillämpas det som i 57 § 1 mom. i kommunallagen föreskrivs om ändring av samkommuners grundavtal. På avtalet tillämpas i övrigt det som i kommunallagen föreskrivs om samarbete mellan kommuner.

Om kommunerna i samband med en ändring av områdesindelningen enligt 2 mom. inte kommer överens om ordnande av rädd-

24 §

Kommunernas ansvar för räddningsväsendet

(upphävs)

ningsväsendet i samverkan på det sätt som avses i 3 mom. inom den tidsfrist som statsrådet bestämt, beslutar statsrådet om kostnadsfördelningen, förvaltningsmodellen, grunderna för ordnandet av tjänster och uppgifter och andra nödvändiga saker för att ordna samverkan enligt 1 mom. och som kommunerna inte har kommit överens om. Statsrådets beslut gäller tills de berörda kommunerna har ett avtal om ordnande av räddningsväsendet.

25 §

Räddningsverk samt avtalsbrandkårer och andra motsvarande sammanslutningar

Det lokala räddningsväsendet ska ha ett räddningsverk för skötseln av uppgifterna inom räddningsväsendet. Det lokala räddningsväsendet kan i räddningsverksamhet enligt 32 § anlita en frivillig brandkår, anstaltsbrandkår, industribrandkår, militärbrandkår (avtalsbrandkårer) eller någon annan sammanslutning som är verksam i räddningsbranschen enligt överenskommelse med dem.

26 §

Räddningsmyndigheter

Företrädare för statliga räddningsmyndigheter är inrikesministeriets räddningsöverdirektör och de tjänstemän vid inrikesministeriet och regionförvaltningsverket som denne förordnat.

Företrädare för det lokala räddningsväsendets räddningsmyndigheter är räddningsverkets högsta tjänsteinnehavare och de tjänsteinnehavare vid räddningsverket som denne förordnat samt det lokala räddningsväsendets behöriga kollegiala organ.

27 §

Det lokala räddningsväsendets och räddningsverkets uppgifter

Det lokala räddningsväsendet ansvarar för räddningsväsendets servicenivå, för att räddningsverkets verksamhet ordnas på behörigt sätt och för andra uppgifter som åläggs det i

25 §

Räddningsverk samt avtalsbrandkårer och andra motsvarande sammanslutningar

(upphävs)

26 §

Räddningsmyndigheter

Företrädare för statliga räddningsmyndigheter är inrikesministeriets räddningsöverdirektör och de tjänstemän vid inrikesministeriet som denne förordnat.

Företrädare för landskapets räddningsmyndigheter är den högsta tjänsteinnehavaren vid landskapets räddningsverk och de tjänsteinnehavare vid räddningsverket som denne förordnat.

27 §

Uppgifter för landskapets räddningsväsende och räddningsverk

Landskapet ansvarar för ordnandet av räddningsväsendet i enlighet med det som föreskrivs i landskapslagen och lagen om ordnade av räddningsväsendet (/).

denna lag.

Räddningsverket ska inom sitt område sörja för

1) den styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation inom räddningsväsendet som syftar till att förebygga eldsvådor och andra olyckor och ha beredskap att avvärja olyckor samt till ändamålsenlig verksamhet i olycks-situationer och tillbud och när följderna av olyckor begränsas,

2) räddningsväsendets tillsynsuppgifter,

3) varning av befolkningen vid tillbud och olyckor samt det larmsystem som behövs för detta,

4) de uppgifter som hör till räddningsverk-samheten.

Utöver det som föreskrivs i 2 mom. ska räddningsverket

1) kunna handha uppgifter i anknytning till den prehospitala akutsjukvården, om det lokala räddningsväsendet och en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt i enlighet med 39 § 2 mom. i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) kommit överens om att ordna denna vård i samarbete,

2) stödja beredskapsplaneringen i en kom-mun som hör till räddningsområdet, om detta har överenskommit med kommunen,

3) sköta även andra uppgifter som ålagts det lokala räddningsväsendet i någon annan lag.

Närmare bestämmelser om det lokala rädd-ningsväsendets och räddningsverkets uppgif-ter får utfärdas genom förordning av statsrå-det.

28 §

Det lokala räddningsväsendets servicenivå

Räddningsväsendet ska ha en servicenivå som motsvarar de lokala behoven och olycksriskerna. När servicenivån bestäms ska också verksamheten under undantagsförhål-landen beaktas.

De uppgifter som åläggs räddningsverket i 27 § 2 mom. ska planeras och fullgöras så att de kan skötas så effektivt och ändamålsenligt som möjligt och så att behövliga åtgärder vid olyckor och tillbud kan vidtas effektivt och utan dröjsmål. När omständigheterna kräver

Räddningsverket ska inom sitt område sörja för

1) den styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation inom räddningsväsendet som syftar till att förebygga eldsvådor och andra olyckor och ha beredskap att avvärja olyckor samt till ändamålsenlig verksamhet i olycks-situationer och tillbud och när följderna av olyckor begränsas,

2) räddningsväsendets tillsynsuppgifter,

3) varning av befolkningen vid tillbud och olyckor samt det larmsystem som behövs för detta,

4) de uppgifter som hör till räddningsverk-samheten.

Utöver det som föreskrivs i 2 mom. ska räddningsverket

1) *sköta uppgifter i anknytning till den prehospitala akutsjukvården enligt vad land-skapet beslutar,*

2) *delta i upprätthållandet av den bered-skap som krävs för att vid räddningsinsatser lämna sådant bistånd till utlandet och vid räddningsinsatser ta emot sådant internat-ionellt bistånd som avses i 38 §,*

3) sköta även andra uppgifter som ålagts *landskapets* räddningsväsende i någon annan lag.

Närmare bestämmelser om *landskapets* och räddningsverkets uppgifter inom räddnings-väsendet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Det lokala räddningsväsendets servicenivå

(upphävs)

det ska uppgifterna sättas i prioritetsordning.

29 §

Det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån

Det lokala räddningsväsendet beslutar om servicenivån efter att ha hört kommunerna. I beslutet ska det redogöras för vilka faror som finns i området, bedömas vilka risker de medför, fastställas verksamhetsmål och tillgängliga resurser samt servicen och servicenivån. Servicenivåbeslutet ska också innehålla en plan för utvecklande av servicenivån.

Beslutet ska gälla en viss tid.

Beslutet om servicenivån ska lämnas till regionförvaltningsverket. Är beslutet bristfälligt kan regionförvaltningsverket återsända det för komplettering.

Närmare bestämmelser om beslutets innehåll och form får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

30 §

Släckvatten

Räddningsverket ska göra upp en plan för anskaffning och leverans av släckvatten (*släckvattenplan*) i samarbete med de kommuner som hör till räddningsområdet, de vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster (119/2001) som bedriver verksamhet inom räddningsområdet och de vattenverk som levererar vatten till dessa. Släckvattenplanen ska göras upp så att anskaffningen och leveransen av släckvatten motsvarar de olycksrisker som fastställts i servicenivåbeslutet enligt 29 §. Släckvattenplanen godkänns av det lokala räddningsväsendet.

Kommunen ska inom sitt område sörja för anskaffningen av släckvatten för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Kommunen ska beakta anskaffningen av släckvatten i planen för utvecklande av vattentjänsterna enligt lagen om vattentjänster och när den godkänner vattentjänstverkets verksamhetsområde enligt lagen om vattentjänster. Kommunens ansvar för

29 §

Det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån

(upphävs)

30 §

Släckvatten

Räddningsverket ska göra upp en plan för anskaffning och leverans av släckvatten (*släckvattenplan*) i samarbete med de kommuner som hör till *landskapets område* samt de vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster (119/2001) som bedriver verksamhet inom *landskapets område* och de vattenverk som levererar vatten till *dem*. Släckvattenplanen ska göras upp så att anskaffningen och leveransen av släckvatten motsvarar de olycksrisker som fastställts i *det* servicenivåbeslut som avses i 12 § i *lagen om ordnande av räddningsväsendet*. Släckvattenplanen godkänns av *landskapsfullmäktige*.

Kommunen ska inom sitt område sörja för anskaffningen av släckvatten för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Kommunen ska beakta anskaffningen av släckvatten i planen för utvecklande av vattentjänsterna enligt lagen om vattentjänster och när den godkänner vattentjänstverkets verksamhetsområde enligt lagen om vattentjänster. Kommunens ansvar för

anskaffningen av släckvatten omfattar dessutom skyldighet att sörja för de släckvattentäkter i naturliga vattenkällor som ska anges i släckvattenplanen. *Räddningsområdets kommuner får med avvikelse från det som föreskrivs ovan i detta moment komma överens om att det lokala räddningsväsendet sköter anskaffningen av släckvatten. På godkännande och ändring av avtal tillämpas det som föreskrivs om ändring av samkommuners grundavtal i 79 § 1 mom. i kommunallagen. På avtalet tillämpas i övrigt det som i kommunallagen föreskrivs om samarbete mellan kommuner.*

Vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster och vattenverk som levererar vatten till dem ska leverera släckvatten från vattenledningsnätet för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Leverans av släckvatten omfattar vattenanskaffning och ledning av vattnet till de brandposter och släckvattenstationer som hör till vattentjänstverkets nätverk. Leveransen av släckvatten omfattar dessutom underhåll och service av brandposter och släckvattenstationer. Grunderna för fördelningen av kostnaderna för leverans av släckvatten överenskomms i släckvattenplanen mellan den kommun som i enlighet med 2 mom. ansvarar för anskaffningen av släckvatten *eller det lokala räddningsväsendet* och det vattentjänstverk som levererar släckvatten.

31 §

Ansvar för spaning efter skogsbränder och utfärdande av varning för skogs- och gräsbrand

Regionförvaltningsverket ska ordna effektiv spaning efter skogsbränder på glest bebodda områden, om risken för skogsbrand är uppenbar.

33 §

Larmanvisningar

Räddningsverket ska i samarbete med de myndigheter som deltar i räddningsverksamheten och som ger handräckning samt Nödcentralsverket göra upp anvisningar om till-

anskaffningen av släckvatten omfattar dessutom skyldighet att sörja för de släckvattentäkter i naturliga vattenkällor som ska anges i släckvattenplanen.

Vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster och vattenverk som levererar vatten till dem *levererar* släckvatten från vattenledningsnätet för räddningsverkets behov på det sätt som anges i släckvattenplanen. Leverans av släckvatten omfattar vattenanskaffning och ledning av vattnet till de brandposter och släckvattenstationer som hör till vattentjänstverkets nätverk. Leveransen av släckvatten omfattar dessutom underhåll och service av brandposter och släckvattenstationer. Grunderna för fördelningen av kostnaderna för leverans av släckvatten överenskomms i släckvattenplanen mellan den kommun som i enlighet med 2 mom. ansvarar för anskaffningen av släckvatten och det vattentjänstverk som levererar släckvatten.

31 §

Ansvar för spaning efter skogsbränder och utfärdande av varning för skogs- och gräsbrand

Inrikesministeriet ska ordna effektiv spaning efter skogsbränder på glest bebodda områden, om risken för skogsbrand är uppenbar.

33 §

Larmanvisningar

Räddningsverket ska i samarbete med de myndigheter som deltar i räddningsverksamheten och som ger handräckning samt Nödcentralsverket avfatta en anvisning om till-

kallande av resurser som behövs för räddningsverksamheten. I larmanvisningarna ska också beaktas räddningsverkens samarbete enligt 44 § och bistånd enligt 45 §.

Larmanvisningen ska avfattas så att nödcentralen kan larma de närmaste ändamålsenliga enheterna oberoende av vilket område de är från.

Räddningsverken ska sinsemellan och tillsammans med Nödcentralsverket samordna larmanvisningarna nationellt.

34 §

Ledning av räddningsverksamhet

Om inte något annat har avtalats ska räddningsledaren komma från det räddningsområde där olyckan eller tillbudet har uppstått. Räddningsverksamheten leds av en räddningsmyndighet. Verksamheten kan dock tillfälligt ledas av någon annan som är anställd hos räddningsverket eller av någon som hör till en avtalsbrandkår, till dess att den behöriga räddningsmyndigheten tar över ledningen av verksamheten. Räddningsledaren utför denna uppgift under tjänsteansvar.

36 §

Räddningsledarens befogenheter

För att släcka en eldsvåda och förhindra att den sprider sig, för att avvärja andra olyckor och begränsa skador och för att undvika fara har den lokala räddningsmyndigheten och inrikesministeriets räddningsmyndighet, om situationen inte annars går att få under kontroll, rätt att

- 1) beordra människor att söka skydd samt verkställa utrymning,
- 2) vidta sådana nödvändiga åtgärder som kan medföra skada för fast eller lös egendom,
- 3) beordra att byggnader, kommunikations- och dataförbindelser och redskap samt materiel, redskap och förnödenheter, livsmedel, bränsle och smörjmedel samt släckningsme-

kallande av resurser som behövs för räddningsverksamheten. I larmanvisningen ska också *vikt fästas vid samarbetet mellan räddningsverken enligt ett i 51 § i landskapslagen avsett avtal samt skyldigheten enligt 45 § i denna lag för ett räddningsverk att bistå ett annat räddningsverk.*

Larmanvisningen ska avfattas så att nödcentralen kan larma de närmaste ändamålsenliga enheterna oberoende av vilket *landskap* de är från.

Räddningsverken ska sinsemellan och tillsammans med Nödcentralsverket samordna larmanvisningarna nationellt.

34 §

Ledning av räddningsverksamhet

Räddningsledare är räddningsmyndigheten i det landskap där olyckan eller tillbudet har uppstått, om inte något annat har avtalats med stöd av 51 § i landskapslagen eller föreskrivs med stöd av 3 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet. Räddningsverksamheten kan dock tillfälligt ledas av någon annan som är anställd hos räddningsverket eller av någon som hör till en avtalsbrandkår, till dess att den behöriga räddningsmyndigheten tar över ledningen av verksamheten. Räddningsledaren utför denna uppgift under tjänsteansvar.

36 §

Räddningsledarens befogenheter

För att släcka en eldsvåda och förhindra att den sprider sig, för att avvärja andra olyckor och begränsa skador och för att undvika fara har *landskapets räddningsmyndighet* och den *statliga räddningsmyndigheten*, om situationen inte annars går att få under kontroll, rätt att

- 1) beordra människor att söka skydd samt verkställa utrymning,
- 2) vidta sådana nödvändiga åtgärder som kan medföra skada för fast eller lös egendom,
- 3) beordra att byggnader, kommunikations- och dataförbindelser och redskap samt materiel, redskap och förnödenheter, livsmedel, bränsle och smörjmedel samt släckningsme-

del som behövs för räddningsverksamheten ska ställas till förfogande,
4) även vidta andra åtgärder som behövs för räddningsverksamheten.

del som behövs för räddningsverksamheten ska ställas till förfogande,
4) även vidta andra åtgärder som behövs för räddningsverksamheten.

40 §

Efterröjning och efterbevakning samt efterbehandling

40 §

Efterröjning och efterbevakning samt efterbehandling

Om ägaren av objektet inte kan nå eller inte ser till att efterröjningen och efterbevakningen blir gjorda, har den lokala räddningsmyndigheten rätt att vidta nödvändiga åtgärder på ägarens bekostnad.

Om ägaren av objektet inte kan nå eller inte ser till att efterröjningen och efterbevakningen blir gjorda, har *landskapets räddningsmyndighet* rätt att vidta nödvändiga åtgärder på ägarens bekostnad.

42 §

Samarbete för att förebygga olyckor

42 §

Samarbete för att förebygga olyckor

Om myndigheterna i samband med sin tjänsteförrättning upptäcker eller annars får kännedom om uppenbar brandrisk eller annan risk för olyckor i en byggnad, en bostad eller något annat objekt ska de oberoende av eventuella sekretessbestämmelser underrätta den lokala räddningsmyndigheten om saken. Anmälningsskyldigheten gäller också kommunen, andra offentliga samfund och deras anställda samt verksamhetsidkare enligt 18 § 2 mom. som ombesörjer driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende och deras anställda.

Om myndigheterna i samband med sin tjänsteförrättning upptäcker eller annars får kännedom om uppenbar brandrisk eller annan risk för olyckor i en byggnad, en bostad eller något annat objekt, ska de oberoende av eventuella sekretessbestämmelser underrätta *landskapets räddningsmyndighet* om saken. Anmälningsskyldigheten gäller också *landskapet*, kommunen, andra offentliga samfund och deras anställda samt verksamhetsidkare enligt 18 § 2 mom. som *sköter* driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende och deras anställda.

44 §

Samarbete mellan räddningsverk

Det lokala räddningsväsendet kan avtala om att sköta uppgifter enligt denna lag också inom ett annat räddningsområde.

44 §

Samarbete mellan räddningsverk

(upphävs)

46 §

Samarbete inom räddningsverksamheten

Statliga och kommunala myndigheter, inrättningar och affärsverk är skyldiga att under räddningsverkets ledning delta i planeringen av räddningsverksamheten på det sätt

46 §

Samarbete inom räddningsverksamheten

Statliga *myndigheter*, *landskapsmyndigheter* och kommunala myndigheter *samt deras* inrättningar och affärsverk är skyldiga att under räddningsverkets ledning delta i plane-

som föreskrivs i 47 § och att vid olyckor och tillbud handla så att räddningsverksamheten kan skötas effektivt.

I det syfte som föreskrivs i 1 mom. ska

12) ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för statens olika verksamhetsområden och de ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för kommunens och samkommuners olika verksamhetsområden förbereda sig för och delta i räddningsverksamheten i enlighet med sina uppgiftsområden, sin inbördes uppgiftsfördelning och lagstiftningen om dem,

47 §

Planer för räddningsväsendet

Räddningsverket ska göra upp planer för den räddningsverksamhet och den ledning av räddningsverksamheten som olycksriskerna i området kräver.

48 §

Extern räddningsplan för objekt som medför särskild risk

Regionförvaltningsverket övervakar genomförandet av den externa räddningsplanen och övningarna. Om en olycka inträffat ska anteckningar göras i det åtgärdsregister som avses i 91 §.

49 §

Skyldighet att ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet handräckning och experthjälp

Utöver det som föreskrivs i 46 § om samarbete mellan myndigheter inom räddningsverksamheten är statliga myndigheter och kommunala myndigheter och deras inrättningar samt Finlands skogscentral, som avses i lagen om Finlands skogscentral (418/2011), skyldiga att på begäran ge en räddningsmyndigheten av räddningsverksamheten på det sätt som föreskrivs i 47 § och att vid olyckor och tillbud handla så att räddningsverksamheten kan skötas effektivt.

I det syfte som föreskrivs i 1 mom. ska

12) *de* ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för statens olika verksamhetsområden och de ämbetsverk, inrättningar och affärsverk som ansvarar för *landskapets samt* kommunens och samkommuners olika verksamhetsområden förbereda sig för och delta i räddningsverksamheten i enlighet med sina uppgiftsområden, sin inbördes uppgiftsfördelning och lagstiftningen om dem,

47 §

Planer för räddningsväsendet

Räddningsverket ska göra upp planer för den räddningsverksamhet och den ledning av räddningsverksamheten som olycksriskerna i *landskapet* kräver.

48 §

Extern räddningsplan för objekt som medför särskild risk

Inrikesministeriet övervakar genomförandet av den externa räddningsplanen och övningarna. Om en olycka inträffat ska anteckningar göras i det åtgärdsregister som avses i 91 §.

49 §

Skyldighet att ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet handräckning och experthjälp

Utöver det som föreskrivs i 46 § om samarbete mellan myndigheter inom räddningsverksamheten är statliga myndigheter, *landskapsmyndigheter* och kommunala myndigheter och deras inrättningar samt Finlands skogscentral, som avses i lagen om Finlands skogscentral (418/2011), skyldiga att på be-

dighet och Gränsbevakningsväsendet handräckning som hör till deras verksamhetsområde eller annars är förenlig med det för utförandet av en uppgift som i lag föreskrivits för räddningsmyndigheten och Gränsbevakningsväsendet. Samma skyldighet har statligt ägda affärsverk och bolag.

gäran ge räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet *sådan* handräckning som hör till deras verksamhetsområde eller annars är förenlig med det för utförandet av en uppgift som räddningsmyndigheterna och Gränsbevakningsväsendet *ska sköta enligt denna lag*. Samma skyldighet har statligt ägda affärsverk och bolag.

50 §

Räddningsmyndighetens handräckning till andra myndigheter

Räddningsmyndigheten kan ge handräckning som är förenlig med dess ansvarsområde för utförandet av en uppgift som i lag föreskrivits för en statlig eller kommunal myndighet.

50 §

Räddningsmyndighetens handräckning till andra myndigheter

Räddningsmyndigheten kan ge handräckning som är förenlig med dess *verksamhetsområde* för utförandet av en uppgift som i lag föreskrivits för en statlig *myndighet, landskapsmyndighet* eller kommunal myndighet *eller deras inrättningar*.

55 §

Statens ansvar för utbildningen

Inrikesministeriet kan också godkänna någon annan läroanstalt med ett offentligt samfund som huvudman än Räddningsinstitutet att ge yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsbranschen.

55 §

Statens ansvar för utbildningen

(upphävs)

65 §

Samarbete vid befolkningsskyddsberedskap

Befolkningsskyddsuppgifter som statliga och kommunala myndigheter, inrättningar och affärsverk samt andra offentliga samfund har ansvar för samt beredskap för sådana uppgifter ingår i tjänsteåliggandena för deras tjänsteinnehavare och befattningshavare och i arbetsuppgifterna för deras anställda i arbetsavtalsförhållande. Detsamma gäller deltagande i utbildning som behövs för dessa uppgifter.

65 §

Samarbete vid befolkningsskyddsberedskap

Befolkningsskyddsuppgifter som statliga myndigheter, *landskapsmyndigheter* och kommunala myndigheter *och deras inrättningar* och affärsverk samt andra offentliga samfund har ansvar för samt beredskap för sådana uppgifter ingår i tjänsteåliggandena för deras tjänsteinnehavare och befattningshavare och i arbetsuppgifterna för deras anställda i arbetsavtalsförhållande. Detsamma gäller deltagande i utbildning som behövs för dessa uppgifter.

Myndigheterna inom räddningsväsendet ska sörja för samordningen av den verksam-

Myndigheterna inom räddningsväsendet ska sörja för samordningen av den verksam-

het och de planer som krävs för de befolkningsskyddsuppgifter som de ansvarar för.

het och de planer som krävs för de befolkningsskyddsuppgifter som de ansvarar för. *Statens ämbetsverk på Åland sköter allmänt samordningen av de befolkningsskyddsförberedelser och befolkningsskyddsarrangemang som gäller landskapet Åland.*

66 §

Skydd enligt Genèvekonventionerna

66 §

Skydd enligt Genèvekonventionerna

Inrikesministeriet beslutar på framställning av det behöriga ministeriet eller den lokala räddningsmyndigheten vilka personer, vilken materiel samt vilka lokaler som berörs av skyddet enligt 1 mom.

Inrikesministeriet beslutar på framställning av det behöriga ministeriet eller *landskapets räddningsmyndighet* vilka personer, vilken materiel samt vilka lokaler som berörs av skyddet enligt 1 mom. *I landskapet Åland görs framställningen av Statens ämbetsverk på Åland.*

67 §

Skyldighet att delta i befolkningsskyddsutbildning

67 §

Skyldighet att delta i befolkningsskyddsutbildning

Inrikesministeriet och *regionförvaltningsverket* kan på framställning av det behöriga ministeriet eller den lokala räddningsmyndigheten förordna ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet att högst tio dygn om året delta i befolkningsskyddsutbildning som Räddningsinstitutet ordnar.

Inrikesministeriet kan på framställning av det behöriga ministeriet eller *landskapets räddningsmyndighet* förordna ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet att högst tio dygn om året delta i befolkningsskyddsutbildning som Räddningsinstitutet ordnar. *I landskapet Åland görs framställningen av Statens ämbetsverk på Åland.*

79 §

Tillsynsplan

79 §

Tillsynsplan

Tillsynsplanen ska basera sig på det lokala räddningsväsendets servicenivåbeslut. Tillsynsplanen ska ses över årligen och när det finns särskild orsak till översyn. Tillsynsplanen ska delges regionförvaltningsverket.

Tillsynsplanen ska basera sig på det *servicenivåbeslut som landskapets räddningsväsende fattat*. Tillsynsplanen ska ses över årligen och när det finns särskild orsak till översyn. Tillsynsplanen ska delges *inrikesministeriet*.

80 §

Förrättande av brandsyn och andra tillsynsuppgifter

Den lokala räddningsmyndigheten får förrätta brandsyn och vidta andra åtgärder som tillsynsuppgiften enligt 78 § förutsätter.

Brandsyn får förrättas i byggnader och konstruktioner, i lägenheter och bostäder som hör till dem och i andra objekt. Den som förrättar brandsyn ska ges tillträde till alla utrymmen och objekt som synen gäller. En representant för syneobjektet ska visa upp föreskrivna planer och övriga handlingar samt förevisa hur brandsäkerheten är ordnad.

Ägaren och innehavaren av en fastighet samt en verksamhetsidkare ska på begäran avgiftsfritt tillställa den lokala räddningsmyndigheten enligt 15 §, planen enligt 22 b och 22 c § och eventuella andra handlingar över objektets brand- och utrymningssäkerhet som den lokala räddningsmyndigheten behöver för sin tillsynsuppgift enligt 78 §.

Vid brandsyn ska det föras protokoll som i allt väsentligt specificerar syneobjektet, brandsynens förlopp, inspektörens viktigaste iakttagelser, den utredning som representanten för syneobjektet visar upp och slutsatser med motiveringar. Protokoll ska också föras, om den lokala räddningsmyndigheten annars i samband med tillsynen utfärdar ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 § eller avbryter verksamhet som medför omedelbar brandrisk eller risk för någon annan olycka. Protokollet ska utan dröjsmål delges parterna.

81 §

Föreläggande att avhjälpa brister och avbrytande av verksamheten

Om den lokala räddningsmyndigheten i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i denna lag, ska myndigheten bestämma att de ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska en frist utsättas.

Om den lokala räddningsmyndigheten i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift

80 §

Förrättande av brandsyn och andra tillsynsuppgifter

Landskapets räddningsmyndighet får förrätta brandsyn och vidta andra åtgärder som tillsynsuppgiften enligt 78 § förutsätter.

Brandsyn får förrättas i byggnader och konstruktioner, i lägenheter och bostäder som hör till dem och i andra objekt. Den som förrättar brandsyn ska ges tillträde till alla utrymmen och objekt som synen gäller. En representant för syneobjektet ska visa upp föreskrivna planer och övriga handlingar samt förevisa hur brandsäkerheten är ordnad.

Ägaren och innehavaren av en fastighet samt en verksamhetsidkare ska på begäran avgiftsfritt tillställa *landskapets räddningsmyndighet* räddningsplanen enligt 15 §, planerna enligt 22 b och 22 c § och eventuella andra handlingar över objektets brand- och utrymningssäkerhet som *landskapets räddningsmyndighet* behöver för sin tillsynsuppgift enligt 78 §.

Vid brandsyn ska det föras protokoll som i allt väsentligt specificerar syneobjektet, brandsynens förlopp, inspektörens viktigaste iakttagelser, den utredning som representanten för syneobjektet visar upp och slutsatser med motiveringar. Protokoll ska också föras, om *landskapets räddningsmyndighet* annars i samband med tillsynen utfärdar ett föreläggande att avhjälpa brister enligt 81 § eller avbryter verksamhet som medför omedelbar brandrisk eller risk för någon annan olycka. Protokollet ska utan dröjsmål delges parterna.

81 §

Föreläggande att avhjälpa brister och avbrytande av verksamheten

Om *landskapets räddningsmyndighet* i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i denna lag, ska myndigheten bestämma att de ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska en frist utsättas.

Om *landskapets räddningsmyndighet* i samband med att den fullgör sin tillsynsuppgift

gift enligt denna lag konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i någon annan lag och bedömer att bristerna medför allvarlig risk för människors säkerhet, kan myndigheten bestämma att bristerna ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska den lokala räddningsmyndigheten underrätta den behöriga tillsynsmyndigheten om saken.

gift enligt denna lag konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av förpliktelser som föreskrivs i någon annan lag och bedömer att bristerna medför allvarlig risk för människors säkerhet, kan myndigheten bestämma att bristerna ska avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, ska landskapets räddningsmyndighet underrätta den behöriga tillsynsmyndigheten om saken.

82 §

Särskilda säkerhetskrav

Om verksamheten eller förhållandena på en plats medför större risk än normalt för människors säkerhet, brandsäkerheten eller miljön, kan den lokala räddningsmyndigheten om det är nödvändigt ålägga verksamhetsidkaren att till platsen skaffa ändamålsenlig släckningsmateriel och annan utrustning som underlättar räddningsarbetet eller installera en automatisk släckanläggning eller att på platsen vidta andra nödvändiga åtgärder för förebyggande av olyckor och skydd av människor och egendom vid olyckor.

Den lokala räddningsmyndigheten ska höra kommunens byggnadstillsynsmyndighet enligt 124 § i markanvändnings- och bygglagen i samband med beredningen av ett föreläggande enligt 1 mom. om de särskilda säkerhetskraven för ett objekt, om uppfyllandet av säkerhetskraven förutsätter bygglov eller åtgärdstillstånd.

83 §

Försvarmaktens platser som ska hemlighållas

Bestämmelserna i 78 § gäller inte platser som försvarmakten besitter, om dessa ska hemlighållas med hänsyn till rikets säkerhet och försvarmakten har meddelat den lokala räddningsmyndigheten att den själv sköter tillsynsuppgiften. Försvarmakten svarar för brandsynen på dessa platser. Närmare bestämmelser om brandsyner får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

82 §

Särskilda säkerhetskrav

Om verksamheten eller förhållandena på en plats medför större risk än normalt för människors säkerhet, brandsäkerheten eller miljön, kan *landskapets räddningsmyndighet* om det är nödvändigt ålägga verksamhetsidkaren att till platsen skaffa ändamålsenlig släckningsmateriel och annan utrustning som underlättar räddningsarbetet eller installera en automatisk släckanläggning eller att på platsen vidta andra nödvändiga åtgärder för förebyggande av olyckor och skydd av människor och egendom vid olyckor.

Om uppfyllandet av säkerhetskraven på platsen i fråga förutsätter bygglov eller åtgärdstillstånd, ska landskapets räddningsmyndighet i samband med beredningen av ett i 1 mom. avsett föreläggande höra kommunens byggnadstillsynsmyndighet enligt 124 § i markanvändnings- och bygglagen om de särskilda säkerhetskraven på den platsen.

83 §

Försvarmaktens platser som ska hemlighållas

Bestämmelserna i 78 § gäller inte platser som Försvarmakten besitter, om dessa ska hemlighållas med hänsyn till rikets säkerhet och Försvarmakten har meddelat *landskapets räddningsmyndighet* att den själv sköter tillsynsuppgiften. Försvarmakten svarar för brandsynen på dessa platser. Närmare bestämmelser om brandsyner får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

85 §

Tillsyn över det lokala räddningsväsendets servicenivå

Regionförvaltningsverket ska utöva tillsyn över att det lokala räddningsväsendet håller en tillräcklig servicenivå. I detta syfte har regionförvaltningsverket oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få behövliga uppgifter och utredningar av det lokala räddningsväsendet.

Om servicenivån uppvisar avsevärda brister som inte avhjälpas inom en tid som regionförvaltningsverket bestämmer, kan regionförvaltningsverket i enlighet med 105 § 2 mom. förplikta det lokala räddningsväsendet att se till att servicenivån uppfyller bestämmelserna i denna lag.

87 §

Skyldighet att lämna statistiska uppgifter

Den lokala räddningsmyndigheten ska avgiftsfritt lämna inrikesministeriet, regionförvaltningsverket och Räddningsinstitutet sådana uppgifter om räddningsväsendets prestationer, resurser, arrangemang och andra beredskapsåtgärder samt uppgifter ur åtgärdsregistret som behövs för statistik. Uppgifterna kan vid behov lämnas ut genom teknisk anslutning och de kan även innehålla sekretessbelagd information.

88 §

Rätt att få uppgifter i samband med brandutredning och undersökning av olyckor

Den lokala räddningsmyndighet som utför brandutredning enligt 41 § och en medlem och sakkunnig i en undersökningskommission som förordnats att undersöka en olycka i enlighet med 107 § har rätt att få tillträde till olycksplatsen och att ta prover samt att oberoende av sekretessbestämmelserna av företrädaren för olycksplatsen och myndigheterna avgiftsfritt få uppgifter och handlingar som är nödvändiga för utredningen eller undersökningen.

85 §

Tillsyn över det lokala räddningsväsendets servicenivå

(upphävs)

87 §

Skyldighet att lämna statistiska uppgifter

Landskapets räddningsmyndighet ska avgiftsfritt lämna inrikesministeriet och Räddningsinstitutet sådana uppgifter om räddningsväsendets prestationer, resurser, arrangemang och andra beredskapsåtgärder samt uppgifter ur åtgärdsregistret som behövs för statistik. Uppgifterna kan vid behov lämnas ut genom teknisk anslutning och de kan även innehålla sekretessbelagd information.

88 §

Rätt att få uppgifter i samband med brandutredning och undersökning av olyckor

När *landskapets* räddningsmyndighet utför brandutredning enligt 41 § och när medlemmar och sakkunniga i en undersökningskommission förordnats att undersöka en olycka i enlighet med 107 § har de rätt att få tillträde till olycksplatsen och att ta prover samt att oberoende av sekretessbestämmelserna av företrädaren för olycksplatsen och myndigheterna avgiftsfritt få uppgifter och handlingar som är nödvändiga för utredningen eller undersökningen.

89 §

Rätt att få uppgifter för räddningsverksamhet och tillsynsuppgifter

I detta syfte har räddningsmyndigheten, både för att sköta tillsynsuppgifter och för att planera och fullgöra räddningsverksamheten, rätt att

8) från kommunens byggnadstillsynsmyndighet få uppgifter om bygglov enligt 125 § i markanvändnings- och bygglagen och åtgärdstillstånd enligt 126 § i den lagen samt om ansökningar om sådana enligt 131 § i den lagen, på det sätt som överenskommit tillsammans med byggnadstillsynsmyndigheten,

Bestämmelserna i 1–4 mom. gäller inte i 83 § avsedda platser som ska hemlighållas. Försvarmakten ska ändå ge den lokala räddningsmyndigheten och nödcentralen de uppgifter om platsen som krävs för att ett räddningsuppdrag ska kunna utföras säkert och på tillbörligt sätt.

96 §

Vissa avgiftsbelagda prestationer

Räddningsverket kan ta ut en avgift

- 1) för brandsyn eller en annan tillsynsåtgärd enligt den tillsynsplan som avses i 79 §,
- 2) för ett uppdrag som har orsakats av återkommande felaktig funktion hos en brandlarmanläggning som är ansluten till nödcentralen,
- 3) för ett uppdrag som är avgiftsbelagt enligt vad som föreskrivs särskilt i någon annan lag.

Det lokala räddningsväsendet bestämmer avgifterna i en taxa som det godkänner. Det lokala räddningsväsendet ska fastställa de avgifter som tas ut för dess prestationer så att de högst motsvarar räddningsväsendets

89 §

Rätt att få uppgifter för räddningsverksamhet och tillsynsuppgifter

I detta syfte har räddningsmyndigheten, både för att sköta tillsynsuppgifter och för att planera och fullgöra räddningsverksamheten, rätt att

8) från kommunens *eller landskapets byggnadstillsynsmyndigheter* få uppgifter om bygglov enligt 125 § i markanvändnings- och bygglagen och åtgärdstillstånd enligt 126 § i den lagen samt om ansökningar om sådana *lov och tillstånd* enligt 131 § i den lagen, på det sätt som överenskommit med byggnadstillsynsmyndigheten,

Bestämmelserna i 1–4 mom. gäller inte i 83 § avsedda platser som ska hemlighållas. Försvarmakten ska *dock lämna landskapets räddningsmyndighet* och nödcentralen *sådana* uppgifter om platsen för ett räddningsuppdrag *som krävs för att räddningsuppdraget* ska kunna utföras säkert och på tillbörligt sätt.

96 §

Vissa avgiftsbelagda prestationer

Landskapsfullmäktige beslutar på det sätt som föreskrivs i landskapslagen om vilka av landskapets räddningsmyndighets i denna lag avsedda prestationer som ska vara avgiftsbelagda och om storleken på avgifterna. Avgift kan tas ut för

- 1) brandsyn eller annan tillsynsåtgärd enligt den tillsynsplan som avses i 79 §,
 - 2) uppdrag som har orsakats av återkommande felaktig funktion hos en brandlarmanläggning som är ansluten till nödcentralen,
 - 3) uppdrag som är avgiftsbelagda enligt vad som föreskrivs särskilt i någon annan lag.
- (upphävs)

totalkostnader för produktionen av prestationen.

En förutsättning för att den avgift som avses i 1 mom. 2 punkten tas ut är att brandlarmanläggningen tidigare har orsakat felaktigt larm och att den lokala räddningsmyndigheten skriftligt har uppmanat ägaren eller innehavaren av objektet eller verksamhetsidkaren att reparera anläggningen. Avgifterna enligt 1 mom. 1 och 2 punkten får tas ut hos objektets ägare eller innehavare eller verksamhetsidkaren.

En förutsättning för att den avgift som avses i 1 mom. 2 punkten tas ut är att brandlarmanläggningen tidigare har orsakat ett felaktigt larm och att *landskapets* räddningsmyndighet skriftligt har uppmanat ägaren eller innehavaren av objektet eller verksamhetsidkaren att reparera anläggningen *eller vidta andra behövliga åtgärder för att förhindra felaktiga brandlarm*. Avgifterna enligt 1 mom. 1 och 2 punkten får tas ut hos objektets ägare eller innehavare eller verksamhetsidkaren.

99 §

Kostnader för släckning av skogs- och terrängbränder

Om en skogs- eller terrängbrand har spritt sig till flera räddningsområden, betalas släckningskostnaderna av det räddningsverk inom vars *verksamhetsområde* branden började, om inte något annat avtalas. De övriga räddningsverken ska betala sin andel av dessa kostnader i förhållande till den eldhärdade arealen eller enligt någon annan skälig grund.

103 §

Ersättning för olycksfall och yrkessjukdom i samband med räddningsverksamhet

För olycksfall eller yrkessjukdom som har drabbat någon i räddningsverksamhet eller befolkningsskyddsuppgifter betalas ersättning av statens medel enligt samma grunder som gäller för olycksfall i arbetet eller yrkessjukdom enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). Ersättning betalas endast till den del som den skadade inte har rätt till en minst lika stor ersättning enligt någon annan lag. Rätt att få ersättning har den som

1) har vidtagit räddningsåtgärder på eget initiativ med stöd av handlingskyldigheten enligt 3 §,

2) hör till en i 25 § *avsedd* avtalsbrandkår eller annan sammanslutning som har ingått avtal men inte är berättigad till ersättningar

99 §

Kostnader för släckning av skogs- och terrängbränder

Om en skogsbrand eller terrängbrand har spritt sig till *ett område som omfattar flera landskap*, betalas släckningskostnaderna av det räddningsverk inom vars område branden började, om inte något annat avtalas. De övriga räddningsverken ska betala sin andel av dessa kostnader i förhållande till den eldhärdade arealen eller enligt någon annan skälig grund.

103 §

Ersättning för olycksfall och yrkessjukdom i samband med räddningsverksamhet

För olycksfall eller yrkessjukdom som har drabbat någon i räddningsverksamhet eller befolkningsskyddsuppgifter betalas ersättning av statens medel enligt samma grunder som gäller för olycksfall i arbetet eller yrkessjukdom enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015). Ersättning betalas endast till den del som den skadade inte har rätt till en minst lika stor ersättning enligt någon annan lag. Rätt att få ersättning har den som

1) har vidtagit räddningsåtgärder på eget initiativ med stöd av handlingskyldigheten enligt 3 §,

2) hör till en avtalsbrandkår eller annan sammanslutning som har ingått avtal men inte är berättigad till ersättningar enligt lagen

enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

3) i enlighet med 37 § 1 mom. har förordnats att bistå vid räddningsverksamhet,

4) frivilligt har deltagit i räddningsverksamhet på det sätt som avses i 51 §, eller

5) med stöd av 67 § har förordnats att delta i befolkningsskyddsutbildning.

Det som föreskrivs i 1 mom. gäller också utbildningsverksamhet enligt denna lag för en avtalsbrandkår och en annan sammanslutning som ingått avtal i enlighet med 25 § och fastighetsskötsel och materielvård samt första insatsen i anslutning till avtalsenliga uppgifter.

104 §

Ändringssökande

I det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån enligt 29 § och i ett beslut enligt 96 § 2 mom. som gäller storleken på avgifter får ändring sökas på det sätt som anges i kommunallagen.

108 §

Installation av räddningsväsendets anordningar

Den lokala räddningsmyndigheten har rätt att placera anordningar som räddningsväsendet behöver i byggnader och konstruktioner. Byggnadens eller konstruktionens ägare och innehavare ska höras innan anordningarna placeras. I fråga om placeringen tillämpas vad som i 161–163 § i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs om placeringen av samhällstekniska anordningar.

109 §

Särskilda krav som gäller myndighetsnätets tillgänglighet

Om ett i 250 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) avsett myndighetsnätets tillgänglighet av orsaker som har att göra med konstruktionen hos

om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

3) i enlighet med 37 § 1 mom. har förordnats att bistå vid räddningsverksamhet,

4) frivilligt har deltagit i räddningsverksamhet på det sätt som avses i 51 §, eller

5) med stöd av 67 § har förordnats att delta i befolkningsskyddsutbildning.

Det som föreskrivs i 1 mom. gäller också utbildningsverksamhet enligt denna lag för en avtalsbrandkår och en annan sammanslutning som ingått avtal, och fastighetsskötsel och materielvård samt första insatsen i anslutning till avtalsenliga uppgifter.

104 §

Ändringssökande

(upphävs)

108 §

Installation av räddningsväsendets anordningar

Landskapets räddningsmyndighet har rätt att placera anordningar som räddningsväsendet behöver i byggnader och konstruktioner. Byggnadens eller konstruktionens ägare och innehavare ska höras innan anordningarna placeras. I fråga om placeringen tillämpas vad som i 161–163 § i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs om placeringen av samhällstekniska anordningar.

109 §

Särskilda krav som gäller myndighetsnätets tillgänglighet

Om ett i 250 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsett myndighetsnätets tillgänglighet av orsaker som har att göra med konstruktionen hos en

en byggnad eller konstruktion är förhindrad eller otillräcklig i en byggnad eller konstruktion där risken för människors säkerhet är större än sedvanligt och räddningsverksamheten därför inte kan skötas på behörigt sätt, kan den lokala räddningsmyndigheten bestämma att byggnadens eller konstruktionens ägare ska skaffa nödvändiga anordningar som säkerställer myndighetsnätets tillgänglighet och se till att de är i funktionsdugligt skick.

111 a §

Efterbehandling av oljeskador

Efterbehandlingen leds av den myndighet som den berörda kommunen bestämt. Närings-, trafik- och miljöcentralen styr och samordnar efterbehandlingsarbetet, om bekämpningen omfattar flera kommuner.

byggnad eller konstruktion är förhindrad eller otillräcklig i en byggnad eller konstruktion där risken för människors säkerhet är större än sedvanligt och räddningsverksamheten därför inte kan skötas på behörigt sätt, kan *landskapets* räddningsmyndighet bestämma att byggnadens eller konstruktionens ägare ska skaffa nödvändiga anordningar som säkerställer myndighetsnätets tillgänglighet och se till att de är i funktionsdugligt skick.

111 a §

Efterbehandling av oljeskador

Efterbehandlingen leds av den myndighet som den berörda kommunen bestämt. *Regionförvaltningsverket* styr och samordnar efterbehandlingsarbetet, om bekämpningen omfattar flera kommuner.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
De förordnanden som det lokala räddningsverkets högsta tjänsteinnehavare meddelat i fråga om tjänsteinnehavarna vid räddningsverket och som var i kraft vid ikraftträdandet av denna lag förblir i kraft, om inte den högsta tjänsteinnehavaren vid landskapets räddningsverk bestämmer något annat med stöd av 26 § 2 mom.*

Landskapet Nyland och dess räddningsverk har till uppgift att med stöd av godkännandet enligt 55 § 2 mom., som upphävts genom denna lag, sköta den utbildning av räddningsmän som 2021 pågår vid Räddningsskolan vid Helsingfors stads räddningsverk, som ger yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsområdet, så att de som studerar för avläggande av examen kan slutföra sina studier enligt läroplanen under 2021.

2.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Räddningsinstitutet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Räddningsinstitutet (607/2006) 2 § 3 mom., sådant det lyder i lag (/),
som följer:

Gällande lydelse

2 §

Räddningsinstitutets uppgift

Räddningsinstitutet ska också ansvara för beredningen, uppdateringen och utvecklingen av läroplanen, utbildningen av utbildare, förändring av registret över utbildare samt produktionen av undervisningsmaterial för i räddningsverksamhet deltagande personal i bisyssla och personal hos en i 2 a § 1 mom. 6 punkten i räddningslagen avsedd avtalsbrandkår och andra sammanslutningar som ingått avtal.

Föreslagen lydelse

2 §

Räddningsinstitutets uppgift

Räddningsinstitutet ska även svara för
1) ordnandet av regionala försvarskurser och genomförandet av dem i samarbete med Försvarsmakten och landskapen,
2) ordnandet av landskapens gemensamma beredskapsövningar och övningar med avseende på störningar och genomförandet av dem i samarbete med landskapen, samt
3) beredningen, uppdateringen och utvecklingen av läroplanen, utbildningen av utbildare, förändring av registret över utbildare samt produktionen av undervisningsmaterial för i räddningsverksamhet deltagande personal i bisyssla och personal hos en i 2 a § 1 mom. 5 punkten i räddningslagen avsedd avtalsbrandkår och andra sammanslutningar som ingått avtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om brandskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om brandskyddsfonden (306/2003) 14 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1057/2006, som följer:

Gällande lydelse

14 §

Understöd och annan finansiering

Ur brandskyddsfonden kan beviljas allmänt understöd och specialunderstöd till organisationer inom räddningsbranschen och andra motsvarande sammanslutningar samt specialunderstöd till kommuner, *räddningsområden* och avtalsbrandkårer.

Föreslagen lydelse

14 §

Understöd och annan finansiering

Ur brandskyddsfonden kan beviljas allmänt understöd och specialunderstöd till organisationer inom räddningsbranschen och andra motsvarande sammanslutningar samt specialunderstöd till kommuner, *landskap* och avtalsbrandkårer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 4 § i sjöräddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjöräddningslagen (1145/2001) 4 § 1 mom. och 2 mom. 5 punkten, sådana de lyder i lag 582/2018, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Övriga myndigheter och aktörer som deltar i sjöräddning

Nödcentralsverket, Meteorologiska institutet, det lokala räddningsväsendet som avses i räddningslagen (379/2011), Trafiksäkerhetsverket, Trafikverket, polisen, försvarsmakten, social- och hälsovårdsmyndigheterna, Tullen och miljömyndigheterna (*övriga sjöräddningsmyndigheter*) är utöver Gränsbevakningsväsendet skyldiga att utan ersättning delta i uppgifter inom sjöräddningstjänsten, om det är motiverat med tanke på de uppgifter som ingår i deras verksamhetsområden eller om det behövs med beaktande av hur allvarligt det kritiska läget är eller dess särskilda karaktär, och utförandet av uppgiften inte avsevärt äventyrar myndighetens utförande av någon annan viktig lagstadgad uppgift.

De övriga sjöräddningsmyndigheterna har följande uppgifter inom sjöräddningstjänsten:

5) det lokala räddningsväsendet, polisen och Tullen deltar i efterspanings- och räddningsverksamheten genom att ställa personal och materiel till förfogande; det lokala räddningsväsendet deltar i den specialutbildade insatsstyrkan till sjöss om det lokala räddningsväsendet och Gränsbevakningsväsendet särskilt har avtalat om detta,

Föreslagen lydelse

4 §

Övriga myndigheter och aktörer som deltar i sjöräddning

Nödcentralsverket, Meteorologiska institutet, *landskapets räddningsmyndighet* som avses i räddningslagen (379/2011), Trafiksäkerhetsverket, Trafikverket, polisen, Försvarsmakten, social- och hälsovårdsmyndigheterna, Tullen och miljömyndigheterna (*övriga sjöräddningsmyndigheter*) är utöver Gränsbevakningsväsendet skyldiga att utan ersättning delta i uppgifter inom sjöräddningstjänsten, om det är motiverat med tanke på de uppgifter som ingår i deras verksamhetsområden eller om det behövs med beaktande av hur allvarligt det kritiska läget är eller dess särskilda karaktär, och utförandet av uppgiften inte avsevärt äventyrar myndighetens utförande av någon annan viktig lagstadgad uppgift.

De övriga sjöräddningsmyndigheterna har följande uppgifter inom sjöräddningstjänsten:

5) *landskapets räddningsmyndighet*, polisen och Tullen deltar i efterspanings- och räddningsverksamheten genom att ställa personal och materiel till förfogande; *landskapets räddningsväsende* deltar i den specialutbildade insatsstyrkan till sjöss om *landskapets räddningsväsende* och Gränsbevakningsväsendet särskilt har avtalat om detta,

Denna lag träder i kraft den 20 .